

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.7.12.
COM(2023) 424 final

2023/0250 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó
minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat
felváltásáról szóló 2012/29/EU irányelv módosításáról**

{SEC(2023) 270 final} - {SWD(2023) 246 final} - {SWD(2023) 247 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Ez a javaslat célzott intézkedéseket irányoz elő annak érdekében, hogy az áldozatok jobban érvényesíthessék a 2012/29/EU irányelv¹ (az áldozatok jogairól szóló irányelv) szerinti jogaikat. Az áldozatok jogairól szóló irányelv az áldozatok jogainak legfontosabb horizontális eszköze. Valamennyi bűncselekmény valamennyi áldozatának jogait rögzíti, beleértve a tájékoztatáshoz való jogot, az áldozatok egyéni szükségletein alapuló támogatáshoz és védelemhez való jogot, az eljárási jogokat, valamint azt a jogot, hogy a büntetőeljárás végén határozat szülessen az elkövető által nyújtandó kártérítésről. Az áldozatok jogairól szóló irányelv 2015 novembere óta valamennyi uniós tagállamban alkalmazandó, kivéve Dániát, amelyre nézve az irányelv nem kötelező.

2020 júniusában az Európai Bizottság elfogadta az **áldozatok jogairól szóló uniós stratégiát (2020–2025)**², hogy fokozza erőfeszítéseit annak érdekében, hogy a bűncselekmények valamennyi áldozata számára biztosított legyen az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, függetlenül attól, hogy a bűncselekmény hol és milyen körülmények között történt az EU-ban. A stratégia öt kulcsfontosságú prioritást határoz meg: i. hatékony kommunikáció az áldozatokkal és biztonságos környezet az áldozatok számára a bűncselekmény feljelentéséhez; ii. a legkiszolgáltatottabb áldozatok támogatásának és védelmének javítása; iii. az áldozatok kárenyhítéshez való hozzáféréseinek megkönnyítése; iv. az összes releváns szereplő közötti együttműködés és koordináció megerősítése; valamint v. az áldozatokat megillető jogok nemzetközi dimenziójának megerősítése. A stratégia nem jogalkotási intézkedéseket határoz meg a Bizottság, a tagállamok és más érdekelt felek számára e célkitűzések elérése érdekében. A stratégia megbízta továbbá a Bizottságot annak értékelésével, hogy szükség van-e az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálatára, és azzal, hogy amennyiben igen, tegyen javaslatot a szükséges módosításokra.

Az áldozatok jogairól szóló irányelv 2012-ben történt elfogadása kulcsfontosságú fejlemény volt az áldozatok jogainak megerősítése és az áldozatközpontú igazságszolgáltatás terén az EU-ban. Az irányelv elfogadása jelentős szerepet játszott a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai térség létrehozásában. Ennek ellenére a gyakorlati alkalmazása során számos hiányosságot állapítottak meg. Az irányelv ezen célzott felülvizsgálata ezekre ad választ.

A hiányosságokat az áldozatok jogairól szóló irányelvre vonatkozó értékelő jelentésben azonosították, amelyet a **Bizottság 2022. június 28-án** fogadott el³. Az értékelés azt mutatja, hogy bár az irányelv **nagy vonalakban meghozta a várt előnyöket** és pozitívan érintette az áldozatok jogait, az áldozatok irányelv szerinti jogaival kapcsolatos konkrét problémák továbbra is fennállnak.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o.).

² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az áldozatok jogairól szóló uniós stratégia (2020–2025), COM(2020) 258 final.

³ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: a 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értékelése (SWD/2022/0179 final).

Az áldozatokkal az illetékes hatóságok részéről történő bánásmód és az áldozatoknak a büntetőeljárásban való részvételi képessége összességében javult. Az értékelés kimutatta, hogy az áldozatok jogairól szóló irányelv kielégítően koherens és összhangban áll más jogszabályokkal. Az áldozatok jogairól szóló irányelv pozitív hatást gyakorolt az áldozatok tájékoztatáshoz való hozzáféréshez való jogára, és javította a támogató szolgálatokhoz és különösen az olyan általános támogató szolgálatokhoz való hozzáférésüket, amelyek ma már minden bűncselekmény valamennyi áldozata számára elérhetőek. Az áldozatok jogairól szóló irányelv összességében javította az áldozatok biztonságát.

E pozitív fejlemények ellenére azonban **az értékelés rámutat az áldozatok jogairól szóló irányelvben foglalt egyes jogokkal kapcsolatos konkrét problémákra, amelyek célzott javítást igényelnek.** A problémák azzal függnek össze, hogy az irányelv nem fogalmazza meg világosan és pontosan az egyes jogokat, valamint azzal, hogy a tagállamoknak nagy mozgástere van az átültetésükre. Ez egyes esetekben az áldozatok jogai gyakorlati alkalmazásának korlátozásához, valamint az irányelv tagállamok általi átültetésében mutatkozó különbségekhez vezetett. Például az áldozatok szükségleteinek egyéni értékeléséhez való jog és az áldozatsegítő szakszolgálatokhoz való jog tekintetében az alapvető elemek a nemzeti eljárásokra vannak bízva. Hasonlóképpen, az ahhoz való jog tekintetében, hogy határozzanak az elkövető által nyújtandó kártérítésről, túl nagy mozgástér maradt a tagállamok számára. Ezek káros hatással vannak az áldozatok jogainak gyakorlati alkalmazása szempontjából.

Ezek a problémák akadályozzák az áldozatokat abban, hogy éljenek az irányelv szerinti jogaikkal, és aláássák a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerekbe és más tagállamok igazságszolgáltatási rendszereibe vetett bizalmat. Ez az alacsony szintű bizalom a bűncselekmények feljelentésének alacsony szintjét eredményezi, mivel az áldozatok egyszerűen inkább nem jelentik fel a bűncselekményt. Nem bíznak abban, hogy az illetékes hatóságok a bűncselekmény feljelentését követően megteszik a szükséges intézkedéseket. Ez veszélyezteti a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai térség zavartalan működését. E problémák kezeléséhez az áldozatok jogairól szóló irányelv módosítására van szükség, amely csak uniós szinten valósítható meg.

Öt fő probléma van, amelyeket az alábbiakban ismertetünk.

1. Az áldozatok nem mindig kapnak tájékoztatást jogaikról, vagy nem kapnak megfelelő tájékoztatást, ami megnehezíti vagy lehetetlenné teszi számukra e jogok gyakorlását. Például azok az áldozatok, akik nem jelentik be a bűncselekményt, a gyakorlatban meg vannak fosztva attól a joguktól, hogy az illetékes hatóságokkal való első kapcsolatfelvételkor tájékoztatást kapjanak a jogaikról. Továbbá, amint azt a Vociare-jelentés⁴ is megerősíti, a szakemberek szerint az EU-ban élő gyermekeknek csupán 30 %-a, az értelmi fogyatékkal élőknek 26 %-a, az írástudatlanoknak pedig a 26 %-a kap az igényeiknek megfelelő tájékoztatást.
2. A kiszolgáltatott áldozatok (például a gyermekek, az idősek, a fogyatékkal élő személyek, a gyűlölet-bűncselekmények áldozatai és a fogva tartott áldozatok) nem mindig részesülnek védelmi szükségleteik időben történő felmérésében, és nem részesülnek hatékony védelmi intézkedésekben, például védelmi határozat hozatalában.

⁴ [Vocaire összefoglaló jelentés](#), amelyet 2019-ben tett közzé a Victim Support Europe (az Európai Áldozatsegítő Szolgálatok Szervezete) és az Áldozatok Jogainak Portugál Szövetsége (APAV). A jelentés 26 uniós tagállamban értékeli az áldozatok jogairól szóló irányelv gyakorlati alkalmazását.

3. A kiszolgáltatott áldozatok gyakran nem támaszkodhatnak szakszolgálatokra, például meghosszabbított pszichológiai kezelésre, a gyermek áldozatok pedig gyakran nem támaszkodhatnak a több szereplő közötti együttműködésen alapuló célzott megközelítésre.
4. Az áldozatok büntetőeljárásban való részvétele gyakran nehézségekbe ütközik a jogi tanácsadás és iránymutatás hiánya, valamint az áldozatok jogállására vonatkozó eltérő szabályok miatt.
5. Az áldozatok kártérítéshez való hozzáférése belföldi és határokon átnyúló ügyekben nehézségekbe ütközik, mivel az elkövetővel szemben elrendelt kártérítési kötelezettség érvényesítéséhez hiányzik az állam támogatása, ami a másodlagos viktimizáció kockázatához vezet.

Emellett az elmúlt 10 évben szigorodtak az arra vonatkozó minimumszabályok, hogy mi minősül gyermekbarát⁵ és áldozatközpontú igazságszolgáltatásnak⁶. Ezért annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatok a tényleges szükségleteik, valamint az igazságszolgáltatás és a technológia legújabb fejleményei alapján teljes mértékben élhessenek jogaikkal, ez a felülvizsgálat a 2012-ben elfogadottaknál szélesebb körű minimumszabályokat javasol. Ezek a minimumszabályok a tagállamok bevált gyakorlatain alapulnak.

E felülvizsgálat célja, hogy választ adjon a fent említett konkrét problémákra azáltal, hogy egy sor általános és egyedi célkitűzést fogalmaz meg (minden egyes konkrét probléma esetében meghatároz egy egyedi célkitűzést).

E felülvizsgálat általános célja, hogy hozzájáruljon a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megfelelő működéséhez, amely a következőkön alapul:

- a büntetőügyekben hozott bírósági ítéletek és határozatok hatékony elismerése;
- magas szintű biztonság a bűncselekmények feljelentése javulásának köszönhetően⁷;
- áldozatközpontú igazságszolgáltatás, ahol az áldozatokat elismerik és azok érvényesíthetik jogaikat.

E felülvizsgálat konkrét célkitűzései a következők voltak:

- i. az áldozatok tájékoztatáshoz való hozzáféréseinek jelentős javulása;
- ii. a védelmi intézkedések jobb összehangolása az áldozatok szükségleteivel a kiszolgáltatott áldozatok biztonságának garantálása érdekében;
- iii. a kiszolgáltatott áldozatok szakszolgálathoz való hozzáféréseinek javítása;
- iv. az áldozatok hatékonyabb részvétele a büntetőeljárásban; valamint

⁵ Lásd például a Barnahus modell (gyermekházak) gyors növekedését a tagállamokban.

⁶ Lásd például az „[Action plan for developing victim centred and trauma informed criminal justice systems](#)” (Cselekvési terv az áldozatközpontú és a traumakezelésre épülő büntető igazságszolgáltatási rendszerek fejlesztésére) című, 2021-ben közzétett Re-just projektet, amely ismerteti az áldozatok tájékoztatáshoz való hozzáféréseire vonatkozó legújabb normákat, beleértve a segélyvonalakat, a támogatás összehangolt megközelítését, az áldozatok védelmét és az igazságszolgáltatásban való részvételt.

⁷ A javasolt módosítások eredményeként azon áldozatok 10–20 %-a, akik a megtorlástól való félelem miatt nem jelentették be a bűncselekményt, ezt a hatásvizsgálatban kifejtettek szerint megtenné.

- v. az elkövető által nyújtandó kártérítéshez való hozzáférés megkönnyítése minden esetben, beleértve a nemzeti és a határokon átnyúló ügyeket is.

A hatásvizsgálat gondosan értékelte a konkrét célkitűzéseket és azok eredményeit. A célkitűzések részletesebb magyarázata és az áldozatok jogairól szóló irányelv ennek megfelelő módosításai a hatásvizsgálatról szóló 3. szakaszban találhatók.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az áldozatok jogairól szóló irányelvet 2012. október 25-én fogadták el. Azóta sem a módosítására, sem a felülvizsgálatára nem került sor. Az áldozatok jogairól szóló irányelv mellett az áldozatok jogairól szóló uniós jogszabályok közé tartozik a kárenyhítésről szóló 2004. évi irányelv⁸ és ide tartoznak a védelmi határozatokra vonatkozó uniós szabályok is⁹. Ezek az eszközök **horizontálisak** is, és a bűncselekmények valamennyi áldozatára alkalmazandók.

Emellett az áldozatok jogairól szóló uniós jogszabályok **ágazati jogszabályokat** is tartalmaznak, amelyek több olyan eszközből állnak, amelyek a bűncselekmények bizonyos kategóriái áldozatainak sajátos szükségleteivel foglalkoznak. Ezek közé tartozik az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, valamint az áldozatok védelméről szóló irányelv¹⁰, a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló irányelv¹¹, a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelv¹², valamint a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel elkövetett csalásról és a készpénz-helyettesítő fizetési eszközök hamisításáról szóló irányelv¹³. A Bizottság 2022. március 8-án irányelvjavaslatot fogadott el a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről (a továbbiakban: a nők elleni erőszakról szóló javaslat)¹⁴. A Bizottság 2022. december 19-én javaslatot nyújtott be az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, valamint az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelv módosítására vonatkozóan¹⁵.

Az ágazati jogszabályok **bűncselekménnyé nyilvánítanak bizonyos cselekményeket, és további jogokat biztosítanak e bűncselekmények áldozatainak, amelyek közvetlenebbül reagálnak sajátos szükségleteikre. Az ágazati jogszabályok nem helyettesítik az áldozatok jogairól szóló irányelv szabályait.** Az ágazati jogszabályok rendelkezései az áldozatok jogairól szóló irányelvre épülnek, és az áldozatok jogairól szóló irányelv

⁸ A Tanács 2004/80/EK irányelve (2004. április 29.) a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről (HL L 261., 2004.8.6., 15. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/99/EU irányelve (2011. december 13.) az európai védelmi határozatról (HL L338., 2011.12.21., 2. o.) és az Európai Parlament és a Tanács 606/2013/EU rendelete (2013. június 12.) a polgári ügyekben hozott védelmi intézkedések kölcsönös elismeréséről (HL L 181., 2013.6.29., 4. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/93/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 335., 2011.12.17., 1. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/541 irányelve (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról. HL

¹³ 2019/713 irányelv (HL L 123., 2019.5.10., 18. o.).

¹⁴ COM (2022) 105 final, 2022.3.8.

¹⁵ COM (2022) 732 final, 2023.12.19.

rendelkezései mellett alkalmazandók. **Az ágazati jogszabályok kiegészítik az áldozatok jogairól szóló irányelvet azáltal, hogy további jogokat biztosítanak a bűncselekmények meghatározott kategóriáinak áldozatai számára.** Az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálatát követően valamennyi áldozat – beleértve az ágazati jogszabályok hatálya alá tartozókat is – élvezni fogja az áldozatok jogaira vonatkozó megerősített szabályok előnyeit. Az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálata teljes mértékben összhangban van az ágazati jogszabályokkal, és nem teszi szükségessé az elfogadott vagy javasolt ágazati jogszabályok felülvizsgálatát.

A hatásvizsgálatban a Bizottság gondosan megvizsgálta, hogy e javaslat összhangban áll-e az összes ágazati jogszabállyal. Különösen az áldozatsegítő segélyvonalakra vonatkozóan javasolt intézkedések összhangját, a jobb egyéni értékeléseket, valamint a célzott és integrált intézkedéseket ellenőrizte az ágazati jogszabályokkal összevetve. Ez magában foglalja a terrorizmus áldozataira és a szexuális bántalmazás gyermek áldozataira vonatkozó hatályos jogszabályokat, a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozataira, valamint az emberkereskedelem áldozataira vonatkozó javasolt intézkedéseket. Az értékelés kimutatta, hogy a javasolt intézkedések kiegészítik és megerősítik az ágazati jogszabályokat.

Az ágazati jogszabályokban előírányzott védelmi szint nem szolgál viszonyítási alapként az e felülvizsgálat tárgyát képező valamennyi bűncselekmény valamennyi áldozatára vonatkozó normák szigorításához. Mivel az ágazati jogalkotási intézkedéseket az egyes bűncselekmény-kategóriák áldozatainak sajátos szükségleteire összpontosítva dolgozták ki, előfordulhat, hogy azok nem relevánsak vagy arányosak az összes bűncselekmény valamennyi áldozata számára. Mindazonáltal az e felülvizsgálat keretében javasolt intézkedések némelyike tartalmazhat olyan elemeket, amelyekre az ágazati jogszabályok már kiterjednek. Ez elkerülhetetlen, tekintettel az áldozatok jogainak közös tárgyára, valamint arra, hogy **az áldozatok jogairól szóló irányelv valamennyi áldozatra alkalmazandó, beleértve a nem kiszolgáltatott és kiszolgáltatott áldozatokat is.** Az áldozatok jogairól szóló irányelv hatálya alá tartozó kiszolgáltatott áldozatok azok, akiknek szakszolgálati támogatásra és védelmi intézkedésekre van szükségük, beleértve a meglévő és javasolt ágazati jogszabályok hatálya alá tartozó áldozatokat, de túl is mutatva azokon, mint például a terrorizmus áldozatai, valamint a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai. Például e felülvizsgálat keretében a 9. cikk (1) bekezdése c) pontjának módosításaként a javaslat szerint ingyenes pszichológiai támogatást mindaddig kell biztosítani a kiszolgáltatott áldozatok számára, amíg szükséges. A terrorizmus elleni irányelv 24. cikkének (2) bekezdése értelmében a terrorizmus áldozatai már rendelkeznek ezzel a joggal. Ebben az esetben teljes mértékben biztosított az áldozatok jogairól szóló irányelv ágazati jogszabályokkal való összhangja, mivel az ágazati jogszabályok hatálya alá tartozó bűncselekmények áldozatai továbbra is élvezik a mindkét jogszabály alapján őket megillető jogokat. Az áldozatok jogairól szóló felülvizsgált irányelv alkalmazásának megkezdését követően a terrorizmus áldozatai továbbra is élvezhetik az ingyenes pszichológiai támogatáshoz való jogukat, a kiszolgáltatott áldozatok egyéb kategóriái mellett.

További pontosításra van szükség a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatoknak nyújtott célzott és integrált támogató szakszolgálatokkal kapcsolatban. Az áldozatok jogairól szóló irányelv 9. cikke (3) bekezdésének b) pontja ilyen támogatásra utal, különösen a szexuális erőszak, a nemi alapú erőszak és a hozzátartozók közötti erőszak áldozatai számára. Nem utal azonban kifejezetten az áldozatok más, sajátos szükségletekkel rendelkező csoportjaira. Ezért az áldozatok jogairól szóló irányelv javasolt módosítása egyértelművé teszi, hogy célzott és integrált támogató szakszolgálatokat kell biztosítani más, sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok, például az emberkereskedelem áldozatai, a szervezett bűncselekmények áldozatai, a fogyatékkal élő áldozatok, a kizsákmányolás áldozatai, a

gyűlölet-bűncselekmények, a terrorizmus áldozatai vagy a legsúlyosabb nemzetközi bűncselekmények áldozatai számára. Ez nem érinti a tagállamoknak a nők elleni erőszakról szóló javaslat szerinti azon kötelezettségeit, hogy biztosítsák a célzott és integrált szolgáltatásokhoz való hozzáférést a nők elleni erőszakról szóló javaslat hatálya alá tartozó bűncselekmények áldozatai, és különösen a nemi erőszak áldozatai (a nők elleni erőszakról szóló rendeletjavaslat 28. cikke szerinti, szexuális erőszak áldozatai számára fenntartott krízisközpontok) vagy a női nemi szervek megcsönkítésének áldozatai számára (a nők elleni erőszakról szóló rendeletjavaslat 29. cikke szerint).

Ezenkívül az értékelésben feltárt hiányosságokra reagálva ez a javaslat azt is előírja a tagállamok számára, hogy hozzanak létre külön protokollokat, amelyek megszervezik a támogató szakszolgálatok intézkedéseit a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok összetett szükségleteinek átfogó kezelése érdekében (lásd az áldozatok jogairól szóló irányelv 9. cikkének újonnan beillesztett (4) bekezdését).

Annak biztosítása érdekében, hogy ne legyen félreértés a nők elleni erőszakról szóló javaslat és az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálatáról szóló e javaslat szerinti tagállami kötelezettségek hatályával kapcsolatban, a Bizottság javasolja az áldozatok jogairól szóló irányelvbe egy olyan kifejezett rendelkezés beillesztését, amely előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy az e javaslat szerinti kötelezettségeiket a nők elleni erőszakról szóló javaslat szerinti kötelezettségeik sérelme nélkül ültessék át. Emellett annak érdekében, hogy az áldozatok jogairól szóló irányelv összhangba kerüljön a nők elleni erőszakról szóló javaslatban használt terminológiával, ez a javaslat egyértelművé teszi, hogy amennyiben az áldozatok jogairól szóló irányelv a nemi alapú erőszak áldozataira utal, ennek a fogalomnak magában kell foglalnia a nők elleni erőszak áldozatait és a kapcsolati erőszak áldozatait is.

Ez a felülvizsgálat teljes mértékben összhangban van **az áldozatok jogairól szóló uniós stratégiával** is, amint azt a hatásvizsgálat is kimutatta.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ez a felülvizsgálat összhangban van más uniós szakpolitikákkal is, többek között a digitalizációval. Az elektronikus kommunikációs eszközök használatára vonatkozó javasolt rendelkezés a **Bizottság digitalizációs politikájával** összhangban reagál a technológiai fejleményekre, beleértve az igazságszolgáltatás digitalizálását is¹⁶. A feltárt hiányosságok orvoslása érdekében a tagállamok kötelesek lesznek biztosítani annak lehetőségét, hogy az áldozatok elektronikus kommunikáció útján gyakorolhassák a tájékoztatáshoz és az igazságszolgáltatáshoz való jogukat. A javasolt intézkedések megkönnyítik továbbá az áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést a határokon átnyúló ügyekben azáltal, hogy felkérlik a tagállamokat, hogy videokonferencia és telefonos konferencia-hívások révén könnyítsék meg a külföldi tartózkodási hellyel rendelkező áldozatok büntetőeljárásban való részvételét. Ez a követelmény kiküszöböli a 2012/29/EU irányelv szerinti jelenlegi korlátozást, amely az Európai Unió tagállamai között a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-i egyezmény¹⁷ összhangban ilyen lehetőséget biztosít, de csak az áldozatok meghallgatása céljából.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

¹⁷ HL C 197., 2000.7.12., 3. o.

A felülvizsgálat az elektronikus kommunikáció használatának biztosítására összpontosít. Az információhoz, a védelemhez, a támogatáshoz, az igazságszolgáltatáshoz és a kártérítéshez való egyenlő hozzáférés megkönnyítésével az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálata minden áldozat számára lehetővé teszi, hogy egyenlő módon gyakorolja jogait. Ez jelentősen hozzá fog járulni az **ENSZ 10. fenntartható fejlődési céljához**, amely **az egyenlőtlenségek csökkentésére** irányul.

Azzal az átfogó céllal, hogy növelje a bűncselekmények áldozatait támogató intézményekbe és szolgálatokba vetett bizalmat, a kezdeményezés hozzá fog járulni a jogállamiság előmozdításához és az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosításához, **a békéről, az igazságszolgáltatásról és az erős intézményekről szóló 16. fenntartható fejlődési cél keretében.**

Hosszabb távon **a jó egészség és jóllét (3. fenntartható fejlődési cél)** terén is javulás várható. Ez az áldozatok jobb védelmével és a másodlagos viktimizáció csökkentésével érhető el. A bűnözés visszaszorítását elősegítő közvetett hatások – például a bűncselekmények feljelentésének magasabb szintje, a jogi eljárások és a szélesebb körben végrehajtott ítéletek – szintén hozzá fognak járulni e fenntartható fejlődési cél megvalósításához.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E fellépés jogalapja **az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 82. cikke (2) bekezdésének c) pontja**. Ez lehetővé teszi az EU számára, hogy minimumszabályokat állapítson meg az áldozatok jogaira vonatkozóan: i. a határokon átnyúló vonatkozású büntetőügyekben a bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének, valamint a rendőrségi és igazságügyi együttműködésnek a megkönnyítéséhez szükséges mértékben; és ii. feltéve, hogy figyelembe veszi a tagállamok jogi hagyományai és rendszerei közötti különbségeket. A bűncselekmények áldozatainak jogaira vonatkozó minimumszabályok nem korlátozódnak a határokon átnyúló helyzetekre. A gyanúsítottakra és vádlottakra vonatkozó minimumszabályokhoz hasonlóan az EU minimumszabályokat állapíthat meg a nemzeti szabályokra vonatkozóan, hogy növelje a más tagállamok igazságszolgáltatási rendszereibe vetett kölcsönös bizalmat. Ez javíthatja a határokon átnyúló vonatkozású büntetőügyekben hozott ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének működését.

• Szubszidiaritás

Ahhoz, hogy a kölcsönös elismerés és az igazságügyi együttműködés teljes mértékben hatékony legyen, **kölcsönös bizalomra van szükség a tagállamok között egymás büntető igazságszolgáltatási rendszerei iránt.** Kölcsönös bizalomra van szükség az igazságszolgáltatási rendszerek normáinak tisztességessége és igazságossága iránt, és a nyilvánosságnak bíznia kell abban, hogy ugyanazok a minimumszabályok alkalmazandók, ha külföldre utaznak vagy külföldön élnek. Amint azt a Szerződés is elismeri, a gyanúsítottak és vádlottak jogaira, valamint az áldozatok jogaira vonatkozó minimumszabályok megállapítása kulcsfontosságú a kölcsönös elismerés megkönnyítéséhez. A Szerződés előírja az EU számára, hogy e bizalom megerősítése érdekében előzetesen lépjen fel ezeken a területeken (azaz még azelőtt, hogy megtörne a más tagállamok igazságszolgáltatási rendszereibe vetett bizalom).

Az áldozatok jogairól szóló irányelv és az ágazati jogszabályok már jelentősen harmonizálták az áldozatok jogait, és ezáltal hozzájárultak a más tagállamok igazságszolgáltatási rendszereibe vetett bizalom növeléséhez. Az értékelésben leírtak és a konzultációk során megerősítettek szerint azonban annak ellenére, hogy előrelépés történt az áldozatok jogaira

vonatkozó minimumszabályok meghatározásában, **egyes tagállamok nem tudták hatékonyan biztosítani ezeket a jogokat az áldozatok jogairól szóló irányelv által engedélyezett kereteken belül.**

Ezenkívül az áldozatok jogairól szóló irányelv elfogadása óta eltelt 10 évben a minimumkövetelmények is megváltoztak. Ez összefügg az igazságszolgáltatás (gyermekbarát és áldozatközpontú igazságszolgáltatás), a társadalom (például az összehangolt megközelítés iránti nagyobb igény annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatsegítő szolgálatok válság idején mindig rendelkezésre álljanak¹⁸) és a technológia (digitalizáció, az online bűnözés terjedése, valamint az áldozatok támogatását, védelmét és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésüket szolgáló új technológiák) fejleményeivel. Az áldozatok jogairól szóló irányelv hatékonyságának biztosítása és a nemzeti hatóságok közötti kölcsönös bizalom fenntartása érdekében szélesebb körű minimumszabályokat kell meghatározni.

Az uniós hozzáadott értéknek elsősorban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés megkönnyítéséből, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai térség zökkenőmentes működésének biztosításából kell származnia. Ehhez **elengedhetetlen az áldozatok jogainak egyenlő érvényesíthetőségébe vetett bizalom, függetlenül attól, hogy az EU-ban hol történt a bűncselekmény.** Az áldozatok jogaiba vetett nagy fokú bizalom szükségességének egyik példája az igazságügyi hatóságoknak az eljárás másik tagállamba történő áthelyezésére vonatkozó döntése. A 2009/948/IB kerethatározat¹⁹ értelmében az illetékes nemzeti hatóságok kapcsolatba léphetnek egymással, ha észszerű okok alapján feltételezik, hogy egy másik tagállamban párhuzamosan eljárás folyik, ami az eljárás másik tagállamnak való átadásához vezethet. Az átadásra vonatkozó döntés meghozatalakor a nemzeti hatóságok figyelembe veszik, hogy az áldozatok az eljárás során milyen mértékben érvényesíthetik jogaikat az átadás helye szerinti tagállamban. Az átadásra vonatkozó határozatok meghozatalához elengedhetetlen, hogy az igazságügyi hatóságok nagy fokú bizalommal rendelkezzenek azzal kapcsolatban, hogy az áldozatok a támogatás, a védelem, a büntetőeljárásban való részvétel lehetősége és az elkövető által nyújtandó kártérítés tekintetében egyenértékű hozzáférésben részesülnek abban a tagállamban, ahová az eljárást átadják. Ez különösen fontos, mivel a Bizottság a közelmúltban javaslatot tett a büntetőeljárás átadásáról szóló rendeletre²⁰ annak érdekében, hogy megkönnyítse annak biztosítását, hogy a bűncselekmények nyomozását és büntetőeljárás alá vonását a legjobb helyzetben lévő tagállam végezze²¹.

¹⁸ [Az alapvető jogok védelme válság idején | Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége \(europa.eu\)](#), 2022. október 13.

¹⁹ [2009/948/IB kerethatározat](#)

²⁰ A büntetőeljárás átadásáról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslatot (COM (2023) 185 final 2023/0093 (COD)) 2023. április 5-én fogadták el.

²¹ Egy másik példa, ahol bizalomra van szükség, ha az illetékes nemzeti hatóságok közös nyomozócsoportokhoz csatlakoznak. A közös nyomozócsoport két vagy több tagállam illetékes igazságügyi és bűnüldöző hatóságai közötti szoros együttműködés egyik formája, amelynek célja összetett és gyakran nagyszabású, határokon átnyúló ügyek kezelése ([a 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat](#) alapján). Ezek az esetek gyakran több tagállamból származó kiszolgáltatott áldozatokat érintenek, például az emberkereskedelem áldozatait, a gyermekek szexuális kizsákmányolásának áldozatait vagy a legsúlyosabb nemzetközi bűncselekmények áldozatait. Ehhez nagy fokú bizalomra van szükség a tekintetben, hogy a nyomozás által érintett áldozatokkal valamennyi partner megfelelően bánik, és hogy jogaikat minden érintett országban tiszteletben tartják. Az [Ukrajnában állítólagosan elkövetett legsúlyosabb nemzetközi bűncselekményekkel foglalkozó közös nyomozócsoport](#) (amelyben hét tagállam vesz részt) egy közelmúltbeli példa, amelyben a háborús bűncselekmények olyan ukrán áldozatai érintettek, akik az országból különböző uniós tagállamokba menekültek.

Az uniós hozzáadott érték a tagállamok által egyedül meg nem oldható problémák nagyságrendjének és jellegének kezelésében is rejlik.

- **Arányosság**

A hatásvizsgálat gondosan értékelte az e felülvizsgálatban javasolt intézkedéseket. Az arányosság tükröződik a nemzeti jogrendszerek cselekvési szintjében. Ezt a cselekvést három alternatív megoldás formájában vázoltuk fel mind az öt egyedi célkitűzés tekintetében (a legkevésbé megterhelőtől a tagállamok számára leginkább megterhelő megoldásokig). A konzultációk során a Bizottság az egyes javasolt intézkedések arányosságát is gondosan értékelte és tesztelte az érdekelt felekkel.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az EUMSZ 82. cikkének (2) bekezdése értelmében az uniós jogalkotó irányelvek útján járhat el. Az irányelv az elérendő célokat illetően minden tagállamra nézve kötelező, de a forma és az eszközök megválasztása a nemzeti hatóságokra van bízva.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az áldozatok jogairól szóló irányelv értékelésének és hatásvizsgálatának előkészítése során a Bizottság az érdekelt felek széles körével konzultált.

2020 decemberében a Bizottság közzétette a kezdeményezés **értékelési ütemtervét** az „Ossza meg velünk véleményét!” weboldalon²². Erre a konzultációra 56 válasz érkezett. A Bizottság 2022. június 28-án elfogadta **az áldozatok jogairól szóló irányelv értékelését**²³. Az értékelésbe beépült egy támogató tanulmány és egy **nyilvános konzultációt**²⁴ is magában foglaló adatgyűjtés. A nyilvános konzultáció során a Bizottsághoz 95 észrevétel, köztük 20 állásfoglalás érkezett.

Az áldozatok jogairól szóló jogszabályok felülvizsgálatára vonatkozó hatásvizsgálat részeként a Bizottság a következő konzultációkat folytatta le: **véleményezési felhívás**²⁵ (53 válasz érkezett); **nyilvános konzultáció** (72 válasz érkezett, köztük 15 állásfoglalás, amelyek közül egyet később felülvizsgáltak); **célzott konzultációk a tagállami szakértőkkel, az áldozatok jogaival foglalkozó platformmal és egy büntetőjogi szakértői csoporttal**; valamint **a külső vállalkozó által készített tanulmány** részét képező széles körű konzultációk a szakpolitikai lehetőségek költségére és hasznára vonatkozó hatásvizsgálat alátámasztására.

Az érdekelt felek következő kategóriáival történt konzultáció: i. **az áldozatokkal foglalkozó szakemberek**, beleértve a tagállamok igazságügyi hatóságait, a központi hatóságokat és a bűnüldöző hatóságokat; ii. **az áldozatokkal foglalkozó civil társadalmi szervezetek tagjai**, nevezetesen az uniós és nemzeti áldozatsegítő szervezetek és támogató szolgálatok; iii. **uniós**

²² [A bűncselekmények áldozatainak támogatása – az áldozatok jogairól szóló irányelv értékelése \(europa.eu\).](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13096-Criminal-justice-EU-rules-on-victims-rights-update-hu)

²³ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: a 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értékelése (SWD/2022/180 final).

²⁴ [A bűncselekmények áldozatainak támogatása – az áldozatok jogairól szóló irányelv értékelése \(europa.eu\).](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13096-Criminal-justice-EU-rules-on-victims-rights-update-hu)

²⁵ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13096-Criminal-justice-EU-rules-on-victims-rights-update-hu>

ügynökségek és hálózatok, beleértve az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségét (Eurojust), a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynökségét (Europol), az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségét (CEPOL), az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózatot, a kártérítéssel foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontok uniós hálózatát, a terrorizmus áldozatai számára a tagállamokban működő egyedüli kapcsolattartó pontokat, a büntetőügyekben működő Európai Igazságügyi Hálózatot és az Alapjogi Ügynökséget (FRA), az Európai Külügyi Szolgálatot; iv. **nemzetközi szervezetek**, például az Európa Tanács; v. **kutatási és tudományos intézmények**; és vi. **a nyilvánosság, beleértve az áldozatokat is**.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Ez a javaslat az áldozatok jogairól szóló irányelv értékelésének és hatásvizsgálatának részeként összegyűjtött bizonyítékokra épül.

Az áldozatok jogairól és az áldozatok jogairól szóló irányelv tagállami végrehajtásáról szóló számos **jelentés és tanulmány** szintén beépült ebbe a felülvizsgálatba. Ezek között több, uniós finanszírozású projektekről szóló jelentés is szerepel²⁶. A Bizottság egy külső vállalkozó által végzett **költség-haszon elemzést** is készített, hogy értékelje a fő lehetőségek pénzügyi megvalósíthatóságát.

Emellett a Bizottság figyelembe vette **az Európai Parlament korábbi munkáját** is. Ez magában foglalta az áldozatok jogairól szóló irányelv végrehajtásáról szóló, az Európai Parlament Kutatószolgálat által 2017-ben készített tanulmányt²⁷, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság (LIBE) kérésére készült, a „Büntető eljárásjogi rendszerek az Európai Unióban” című tanulmányt²⁸, valamint az áldozatok jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályokról szóló parlamenti állásfoglalást²⁹.

- **Hatásvizsgálat**

Az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat a Bizottság által végzett értékelés megállapításain alapul.

A Bizottság a hatásvizsgálatban több jogalkotási szakpolitikai lehetőséget is figyelembe vett. A nem jogalkotási alternatívákat kizárta, mivel az áldozatok jogairól szóló uniós stratégia (2020–2025) már tartalmaz az elkövetkező években végrehajtandó nem jogalkotási intézkedéseket, de ezek várható hatása szerepel az alapforgatókönyvben.

A hatásvizsgálatban előnyben részesített szakpolitikai alternatívák csomagjában javasolt módosítások a következőket fogják elérni:

²⁶ Lásd: Vociare-jelentés vagy Artemis-jelentés. A projektek példáit lásd a hatásvizsgálat 1. mellékletében.

²⁷ Az áldozatok jogairól szóló 2012/29/EU irányelv végrehajtása – Európai végrehajtás-értékelési tanulmány. PE 611.022, 2017. december, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/611022/EPRS_STU\(2017\)611022_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/611022/EPRS_STU(2017)611022_EN.pdf) f.

²⁸ Criminal procedural laws across the European Union – a comparative analysis of selected main differences and the impact they have over the development of EU legislation (Büntetőeljárás jogszabályok az Európai Unióban – Összehasonlító elemzés a kiválasztott főbb különbségekről és azoknak az uniós jogszabályok fejlődésére gyakorolt hatásáról). PE 604.977, 2018. augusztus, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604977/IPOL_STU\(2018\)604977_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604977/IPOL_STU(2018)604977_EN.pdf)

²⁹ Az Európai Parlament 2018. május 30-i állásfoglalása a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló 2012/29/EU irányelv végrehajtásáról (2016/2328(INI)).

- **Hatékonyabb hozzáférés a tájékoztatáshoz**, különösen azon kötelezettség révén, hogy az áldozatok számára segélyvonalakat kell létrehozni, amelyek minden velük kapcsolatba kerülő áldozat számára – beleértve azokat is, akik nem jelentik be a bűncselekményt – tájékoztatást nyújtanak a jogaikról.
- **Az áldozatok szükségleteihez jobban igazodó védelmi intézkedések**, különösen az áldozatok védelmi szükségleteinek jobb egyéni értékelése és az értékelést követően az áldozatok rendelkezésére álló védelmi intézkedések kibővített köre miatt, beleértve a védelmi határozatokat is.
- **A gyermekáldozatok célzott, többszereplős támogatásához való jog és a fogyatékkal élő személyek jogainak jobb támogatása**, különösen az ingyenes **pszichológiai segítségnyújtáshoz** való jog révén, ameddig szükséges.
- **Az áldozatok büntetőeljárásban való hatékonyabb részvétele a bíróságon történő adminisztratív segítségnyújtáshoz és a jogorvoslathoz való jog** révén.
- **A kártérítéshez való jobb hozzáférés** i. az áldozatok azon jogának megerősítése révén, hogy a büntetőeljárás során határozat szülessen az elkövető által nyújtandó kártérítésről; és ii. az állam számára annak kötelezővé tétele révén, hogy az elkövető által nyújtandó kártérítést elrendelő ítéletet követően kellő időben kifizesse az elkövető által nyújtandó kártérítését az áldozatoknak, azzal, hogy lehetősége lesz azt később megtéríttetni az elkövetővel.

Amint azt a hatásvizsgálat kimutatta, **az ebben a felülvizsgálatban javasolt módosításoktól várt előnyök minden tagállamban meghaladják a várható költségeket.**

Az arány tagállamonként eltérő: egyes tagállamokban magasabb a költség-haszon arány (magasabb pozitív hatás egy elköltött euróra), néhányukban pedig alacsonyabb (alacsonyabb pozitív hatás egy elköltött euróra). E különbségek fő oka a tagállamok eltérő kiindulási helyzete. Ez magában foglalja különösen azt, hogy a tagállamoknak milyen mértékű erőfeszítéseket (költségeket) kell vállalniuk a javasolt módosítások eredményeinek elérése érdekében, az egyes intézkedések (pl. pszichológiai segítségnyújtás) átültetésével kapcsolatos költségek közötti különbségeket, valamint az áldozatok tagállamonként eltérő számát.

A hatásvizsgálat egyértelműen azt mutatja, hogy bár a tagállamoknak végre kell hajtaniuk bizonyos kezdeti beruházásokat, a javasolt módosítások jobban működő gazdaságokhoz, reziliensebb társadalmakhoz és erősebb közintézményekhez fognak vezetni. A bűncselekmények azon áldozatait, akik megfelelő időben támogatásban és védelemben részesülnek, könnyebben integrálódnak a társadalomba, gyorsabban térnek vissza a munkába, és kevésbé függenek az egészségügyi ellátási rendszerektől. Emellett az ilyen áldozatokban nagyobb a hajlandóság a bűncselekmények feljelentésére, és együtt kívánnak működni az illetékes hatóságokkal. Ezért a javasolt módosítások eredményeként a tagállamok profitálni fognak a jobb gazdaságokból, az integráltabb társadalmakból és az erősebb igazságszolgáltatási rendszerekből.

A **hatásvizsgálat tervezetét** 2022. november 3-án nyújtották be a Szabályozói Ellenőrzési Testületnek, és november 30-án vitatták meg. A meghallgatást követően kismértékben felülvizsgálták a hatásvizsgálatot, hogy az pontosabban tükrözze a végrehajtási költségeket és a lehetőségek értékelésének módszertanát. December 1-jén a testület fenntartások nélkül kedvező véleményt adott a tervezetről.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A hatásvizsgálatban szereplő elemzés arra enged következtetni, hogy az előnyben részesített lehetőségekből álló csomag hosszú távon csökkenteni fogja a tagállamokra nehezedő terheket, még akkor is, ha egyes költségek rövid távon emelkedni fognak. Ezt az emelkedést bőven ellensúlyozni fogják a lehetőségeket tartalmazó csomag várható előnyei.

A nemzeti hatóságok számára némi egyszerűsítést jelentenek majd különböző intézkedések, amelyek fokozni fogják az áldozatokkal foglalkozók közötti együttműködést és koordinációt, beleértve a támogató szolgálatokat is. Ez az igazságszolgáltatási rendszerek hatékonyabb szervezését fogja eredményezni. Például a rendőrség a rá nehezedő jelenlegi terhet, amelyet az a kötelezettség okoz, hogy az áldozatok jogairól az egyes áldozatok sajátos szükségleteivel összhangban teljes körű tájékoztatást kell nyújtania, más szereplőkkel (többek között nem kormányzati szervezetekkel és önkéntesekkel) tudja majd megosztani.

További előnyöket azonosítottak a tagállamok igazságszolgáltatási rendszereinek működése tekintetében. Különösen az állam által nyújtott kompenzációval foglalkozó szolgálatokat várhatóan jelentősen segíti majd az elrendelt kártérítésre vonatkozó előnyben részesített lehetőség teljes körű végrehajtása. További egyszerűsítést jelent majd, ha az összes kártérítési kérdést a büntetőeljárásban kezelik, nem pedig büntető- és polgári eljárásokban. Ez csökkenteni fogja a polgári ügyek számát és hatékonyabbá teszi a bírósági rendszert.

A **jövőállásági platform** 2022. december 5-én véleményt fogadott el az áldozatok jogaira vonatkozó vívmányok felülvizsgálatáról³⁰. A platform javaslatai összhangban vannak az áldozatok jogaival kapcsolatos, folyamatban lévő munkával és a hatásvizsgálatban előnyben részesített szakpolitikai alternatívákkal.

- **Alapjogok**

A javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és figyelembe veszi az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket. Valamennyi szakpolitikai lehetőség a hátrányos megkülönböztetés csökkentésére törekedett azért, hogy egyenlő **hozzáférést biztosít a tájékoztatáshoz, a védelemhez, a támogatáshoz, az igazságszolgáltatáshoz és a kártérítéshez**, és megkülönböztetésmentesen biztosítja a megfelelő minimumszabályokat a bűncselekmények valamennyi áldozata számára, kellően figyelembe véve az áldozatok sajátos szükségleteit.

Konkréten, az áldozatok jogaival kapcsolatos **tájékoztatáshoz való egyenlő hozzáférés** tekintetében a Bizottság figyelembe vette, hogy miként lehet biztosítani az **áldozatok** jobb elérését a **zárt intézményekben**. A honlap (amely az áldozatsegítő segélyvonal szerves részét képezi) javítani fogja a tájékoztatáshoz való hozzáférést azon áldozatok számára, akik nem beszélnek a tagállam hivatalos nyelvét. Az **egyéni szükségletek értékelésének** javítása révén hatékonyabban fel lehet mérni az áldozatok egyéni szükségleteit, ami **egyenlőbb és hatékonyabb védelmet** fog eredményezni a legkiszolgáltatottabb áldozatok számára. Ami az áldozatok támogatását illeti, a kezdeményezés többek között az áldozatok szélesebb csoportjára kívánja **kiterjeszteni az ingyenes pszichológiai támogatást** (amely jelenleg a terrorizmus áldozatai számára van fenntartva). Emellett a felülvizsgálat azt is előírja, hogy a bűncselekmények valamennyi áldozata **több jogot kapjon a büntetőeljárás során, tekintet nélkül arra, hogy hivatalosan félként szerepel-e a büntetőeljárásban**. Ezért az

³⁰

https://commission.europa.eu/system/files/2022-12/Final%20opinion%202022_SBGR3_07%20Revision%20of%20the%20victims%20rights%20acquis_rev.pdf.

eljárás során való kíséret lehetősége valószínűleg arra ösztönzi az áldozatokat, hogy érvényesítsék jogaikat. A szöveg kiegészült egy, a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló rendelkezéssel, amely lehetővé teszi számukra, hogy az e javaslatban foglalt jogaikat sajátos szükségleteiknek megfelelően gyakorolják. Ez lehetővé teszi a fogyatékkal élő személyek számára, hogy másokkal azonos alapon részesüljenek az áldozatok jogaiból. Mindezek a változások az egyenlőtlenségek csökkentését célozzák, és várhatóan pozitív hatással lesznek az alapvető jogokra.

Az áldozat és az elkövető magán- és családi életének tiszteletben tartásához való jogába (7. cikk) és személyes adatainak védelmébe (8. cikk) való beavatkozás szükséges és arányos annak biztosításához, hogy az áldozatok ténylegesen élhessenek a támogatáshoz és védelemhez való jogukkal. Emellett a javaslat konkrét kötelezettséget ír elő arra vonatkozóan, hogy az áldozatok személyes adatait ne osszák meg a migrációs hatóságokkal. Ez biztosítja, hogy az áldozatra vonatkozó információkat csak az áldozatok jogairól szóló irányelv alkalmazásában dolgozzák fel. A személyes adatok statisztikai célú gyűjtése szükséges az e felülvizsgálatban szereplő intézkedések hatékonyságának biztosításához és az áldozatok jogaira vonatkozó politika alakításához. Az áldozatok magánéletének és családi életének tiszteletben tartását tovább erősíti annak biztosítása, hogy az egyéni értékeléseket követően megfelelő védelmi intézkedéseket hozzanak az elkövetőkkel szemben.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapvető jogok közé tartozik az élethez való jog (2. cikk), a személyi sérthetlenséghez való jog (3. cikk), a magán- és családi élethez való jog (7. cikk), a személyes adatok védelme (8. cikk), a törvény előtti egyenlőséghez való jog (20. cikk), a megkülönböztetésmentességhez való jog (21. cikk), a gyermekek jogai (24. cikk), a fogyatékkal élő személyek beilleszkedése (26. cikk), a szociális segítségnyújtáshoz és egészségügyi ellátáshoz való jog (35. cikk), a megfelelő ügyintézéshez való jog (41. cikk), valamint a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog (47. cikk).

A javaslatot **az elkövetők**, a gyanúsítottak és a vádlottak **jogainak fényében** is értékelték. Ezek közé tartozik az igazságszolgáltatáshoz való jog (47. cikk), az ártatlanság védelme (48. cikk), a védelemhez való jog, valamint a büntetőeljárások jogszerűségének és arányosságának elve (49. cikk), a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma (50. cikk), valamint a gyanúsítottak és vádlottak eljárási jogaira vonatkozó uniós szabályok. Megállapítást nyert, hogy a lehetőségek nem sértik az elkövetők, a gyanúsítottak és a vádlottak alapvető jogait.

Emellett ez a javaslat figyelembe veszi a fogyatékosággal élő személyek jogait és a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben foglalt kötelezettségeket, amelynek az EU és valamennyi tagállam részes fele.

A javaslat várhatóan megerősíti az áldozatok alapvető jogait. Mindazonáltal egyes lehetőségek esetében az alapvető jogokra gyakorolt közvetlen hatás hangsúlyosabb lesz, mint más lehetőségek esetében. Mivel a hatást nem lehet számszerűsíteni, a kvalitatív elemzést választottuk módszertannak. Ez annak értékelésével történik, hogy az egyes lehetőségek milyen mértékű javulást hozhatnak az alapforgatókönyvhöz képest.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

E javaslat 2. cikkével összhangban a tagállamoknak legkésőbb [az irányelv hatálybalépésétől számított két év]-ig hatályba kell léptetniük a megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket. Kivételt képez az (elektronikus kommunikációs eszközök használatáról szóló) 26b. cikknek való megfeleléshez szükséges rendelkezések bevezetése, amelyeket [négy évvel az irányelv hatálybalépését követően]-ig kell elfogadni és közzétenni. A tagállamoknak e rendelkezések szövegét közölniük kell a Bizottsággal.

A Bizottság a jelenlegi irányelv szerinti meglévő mechanizmusok alkalmazásával figyelemmel fogja kísérni és értékelni fogja e javaslat hatását. Ezenkívül a 28. cikkel (Statisztikák szolgáltatása) összhangban a tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket a bűncselekmények áldozataira vonatkozó statisztikák gyűjtésére, előállítására és terjesztésére szolgáló rendszer létrehozása érdekében. Ezeket az adatokat háromévente meg kell küldeniük a Bizottságnak (az Eurostatnak).

A Bizottság továbbra is találkozót fog tartani az áldozatok jogaival foglalkozó uniós platformon az áldozatok jogaival kapcsolatos témákról. Ezek az eszmecserék a nyomon követéshez és az értékeléshez is hozzá fognak járulni.

[Az irányelv elfogadását 6 évvel követő dátum]-ig a Bizottság átfogó jelentést nyújt be a jelen irányelvvel módosított 2012/29/EU irányelv alkalmazásáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentésben értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben tették meg az irányelvnek való megfeleléshez, így a technikai végrehajtáshoz szükséges intézkedéseket.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Ezen irányelv megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében magyarázó dokumentumra van szükség (például megfelelési táblázatok formájában), amint azt az Európai Unió Bíróságának a C-543/17. sz. ügyben hozott ítélete³¹ előírja. Ritka, hogy a bűncselekmények áldozatainak jogairól szóló irányelvet átültető jogszabályi rendelkezéseket egyetlen jogi szöveg tartalmazza, mivel a rendelkezéseket gyakran különböző nemzeti eszközökbe építik be. Ezért a tagállamoknak magyarázó dokumentumot kell a Bizottság rendelkezésére bocsátaniuk az ezen irányelvet átültető, elfogadott rendelkezéseik szövegéről.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az áldozatok jogairól szóló irányelv módosításai olyan rendelkezéseket céloznak meg, amelyek célja: az áldozatok információkhoz való hozzáféréseinek és a bűncselekmények feljelentésének javítása, a kiszolgáltatott áldozatok – köztük a gyermekek – segítő szakszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítése, a fogyatékossággal élő áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek javítása, az áldozatok hatékonyabb részvétele a büntetőeljárásban, az áldozatok kárenyhítéshez való hozzáféréseinek javítása, az áldozatvédelmi intézkedések jobb összehangolása az áldozatok szükségleteivel, az elektronikus kommunikációs eszközök használata, valamint a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozataira vonatkozó speciális kötelezettségek.

- a) Az áldozatok információkhoz való hozzáféréseinek és a bűncselekmények feljelentése lehetőségeinek javítását célzó rendelkezések (3a., 5a. és 26a. cikk).

Az áldozatok jogairól szóló irányelv 4. cikke értelmében az áldozatoknak joguk van ahhoz, hogy **az illetékes hatóságokkal**, általában a rendőrséggel **való első kapcsolatfelvételtől kezdve** tájékoztatást kapjanak a jogaikról. Mindazonáltal nem minden áldozat lép kapcsolatba

³¹ A Bíróság 2019. július 8-i ítélete (nagytanács), Európai Bizottság kontra Belga Királyság, C-534/17.

az illetékes hatóságokkal. Amint azt az Alapjogi Ügynökség 2021. évi jelentése³² is kiemeli, **az áldozatok a legtöbb esetben nem tesznek feljelentést a bűncselekményről. Ezek az áldozatok meg vannak fosztva az információkhoz való hozzáféréstől**, beleértve a támogatáshoz és védelemhez való jogaikra vonatkozó információkat is, amely jogok függetlenül attól megilletik őket, hogy tettek-e feljelentést vagy sem.

Bár az áldozatok jogairól szóló irányelv előírja, hogy az áldozatok részére a tájékoztatást a megértéshez és megértetéshez való joggal összhangban kell nyújtani (az áldozatok jogairól szóló irányelv 3. cikke), az értékelés megállapította, hogy a gyakorlatban az illetékes hatóságok a nyelvhasználat során gyakran nem veszik figyelembe az áldozatok szükségleteit³³. Ez a helyzet a fogyatékossgal élő, a nemzeti nyelvet nem beszélő személyek, a gyermekek és az idősek esetében. Emellett, mivel az illetékes hatóságokkal való első kapcsolatfelvételre gyakran a bűncselekmény helyszínén kerül sor, a közvetlenül a bűncselekmény után sokkhatás alatt álló emberek nem képesek megérteni a kapott információkat.

Az áldozatok jogairól szóló irányelv 6. cikke értelmében **az illetékes hatóságoknak a feljelentést követően is tájékoztatniuk kell** az áldozatokat a büntetőeljárás különböző szakaszairól, szerepükről az eljárásban és az elkövető helyzetéről (pl. szabadlábra helyezés). Az értékelés részeként megkérdezett érdekelt felek nagy része azonban úgy vélte, hogy az áldozatok az illetékes hatósággal való első kapcsolatfelvételt követően nem tudják teljes körűen gyakorolni az áldozatok jogairól szóló irányelv szerinti, tájékoztatáshoz való jogukat, és ezen javítani kell.

Még mindig nem áll rendelkezésre minden tagállamban **az áldozatokkal való kommunikáció olyan átfogóbb eszköze**, amely figyelembe veszi az áldozatoknak a tájékoztatáshoz való hozzáférés jogával kapcsolatos szükségleteinek összetettségét. Sok **áldozat még mindig nem tudja igénybe venni a 116 006-os telefonszámon hívható áldozatsegítő segélyvonalakat**³⁴. Ezeknek a segélyvonalaknak mindenkor biztosítaniuk kell az áldozatok számára a szükséges információkat. Lehetővé kell tenni az áldozatok számára, hogy szabadon beszéljenek az átéltokról, és hogy szükség esetén a rendőrséghez vagy más szolgálatokhoz irányítsák őket. Még kevesebb áldozat tud fejlettebb segélyvonalakat igénybe venni, amelyekhez egy átfogó honlap is tartozik, és ahol a telefonhívás mellett lehetőség van chat-ben vagy e-mail útján történő kapcsolatfelvételre is³⁵.

Az áldozatok tájékoztatáshoz való hozzáféréseivel kapcsolatban azonosított problémák megoldása érdekében ez a felülvizsgálat egy sor intézkedést javasol, mindenekelőtt a tagállamok számára azon kötelezettség előírását, hogy biztosítsanak **áldozatsegítő segélyvonalat** (3a. cikk). Az **EU 116 006 telefonszám és a legkorszerűbb technológiával rendelkező weboldal** kerül majd alkalmazásra annak érdekében, hogy a segélyvonal a beszélt nyelvek többségén, és a fogyatékossgal élő személyek számára is optimális módon

³² [FRA Survey on Crime, Safety and Victims' Rights](#), 2021. február.

³³ Például több tagállamban (pl. Bulgáriában, Portugáliában, Romániában és Szlovákiában) a hatóságok által nyújtott írásbeli tájékoztatás az áldozatok jogaira vonatkozó nemzeti rendelkezések másolata.

³⁴ Létrehozta a 2007/116/EK határozatnak a további, 116-tal kezdődő, fenntartott hívószámok bevezetése tekintetében történő módosításáról szóló, 2009. november 30-i bizottsági határozat. A fenntartott hívószámok alkalmazása nem kötelező, de ajánlott. Az ilyen számok használata bizonyos feltételekhez kötött. A 116 006-os segélyvonalnak az áldozatok számára tájékoztatást kell nyújtania a jogaikról, a hívókat (szükség esetén) a rendőrséghez és más szolgálatokhoz kell irányítania, valamint tanácsadást kell nyújtania.

³⁵ Néhány példa a legjobbak közül: [az írországi segélyvonal](#), [az észtországi segélyvonal](#), [a horvátországi segélyvonal](#), [a lettországi segélyvonal](#), [a svédországi segélyvonal](#).

hozzáférhető legyen. A segélyvonal lesz az első kapcsolattartó pont az összes bűncselekmény esetében és minden áldozat számára, lelki támogatást fog nyújtani, és szükség esetén speciális támogató szolgálatokhoz irányítja az áldozatokat.

A felülvizsgálat keretében javasolt módosítások összhangban vannak a 116-tal kezdődő fenntartott EU-s hívószámokat használó más segélyvonalak – például az eltűnt gyermekek (116 000) vagy a nemi alapú erőszak áldozatainak (116 116) segélyvonala – kialakításával. A javaslat összhangban van a Bizottság gyermekbarát internetre vonatkozó stratégiájával³⁶ is. A felülvizsgálat támogatja a Safer Internet Központok hálózatát, amely magában foglalja a gyermekeknek, szülőknek és gondozóknak szóló, online kérdésekkel (például online erőszakkal és internetes zaklatással) kapcsolatos segélyvonalakat, valamint a gyermekek bántalmazását ábrázoló anyagok online feljelentésére szolgáló forródrót-szolgálatokat. A javaslat összhangban van a Bizottság azon politikájával is, amelynek célja annak biztosítása, hogy a 116 111-es telefonszám kezelje az internetes megfélemlítést.

Annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatok átfogó és inkluzív tájékoztatást kapjanak, a javaslat arra kötelezi a tagállamokat, hogy **protokollok** formájában konkrét eljárásokat hozzanak létre. A 26a. cikk előírja, hogy ezeket a protokollokat a bűnüldöző hatóságokkal, az igazságügyi hatóságokkal (ügyészségekkel és bíróságokkal) és a támogató szervezetekkel együttműködésben kell kidolgozni. Ezek a protokollok utasításokat adnak majd a különböző partnereknek arra vonatkozóan, miként biztosítható, hogy az áldozatok az egyéni szükségleteikhez igazított és az eljárás konkrét része szempontjából releváns tájékoztatást kapjanak.

A felülvizsgálat annak biztosítását is előírja, hogy az áldozatok **infokommunikációs technológiák** használatával **jelenthessék fel a bűncselekményeket** (5a. cikk (1) bekezdés). A bűncselekmények feljelentése a fogva tartott személyek számára is könnyebbé válik (a részleteket a bűnüldöző hatóságok, az igazságügyi hatóságok (ügyészségek és bíróságok) és a támogató szervezetek közötti koordináció és együttműködés (26a. cikk) keretében kialakított protokollok tartalmazzák majd).

A bűncselekmények feljelentése könnyebbé válik az irreguláris migránsok számára is. A javaslat 5a. cikkének (5) bekezdése előírja, hogy a bűncselekményt feljelentő sértettel kapcsolatba kerülő illetékes hatóságok **legalább az** áldozatok jogairól szóló irányelv 22. cikkében említett **első egyéni értékelés befejezéséig nem továbbíthatják az áldozat tartózkodási jogállásával kapcsolatos személyes adatokat a migrációs hatóságoknak, amennyiben ezek az adatok bűncselekmény feljelentésének eredményeként jutottak tudomásukra**. Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a 2012/29/EU irányelv értelmében a bűncselekmény feljelentése és a büntetőeljárásban való részvétel az áldozat tartózkodásra való jogosultsága szempontjából nem keletkeztet jogokat, és tartózkodási jogállása meghatározásakor sem bír felfüggesztő hatállyal. Ezenkívül azon irreguláris migránsokat, akik emberkereskedelem áldozatai, vagy akik ellen az illegális bevándorláshoz történő segítségnyújtásra irányuló cselekményt hajtottak végre, és együttműködnek az illetékes hatóságokkal, a releváns hatóságok kötelesek tájékoztatni a tartózkodási engedélyről szóló irányelv szerinti jogaikról és lehetőségeikről. E lehetőségek közé tartozik különösen gondolkodási idő biztosítása annak eldöntésére, hogy együttműködnek-e a vizsgálat során, valamint a tartózkodási engedély kiadása.

- b) A veszélyeztetett sértettek, köztük a gyermekek számára a szaksegítséghez való hozzáférést megkönnyítő rendelkezések (9. cikk (1) bekezdés, 9a. cikk és 24. cikk)

³⁶ COM/2022/212 final, 2022.5.11.

Az áldozatok jogairól szóló irányelv 8. és 9. cikke rendelkezik az ingyenes speciális, célzott és integrált segítséghez való jogról a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok számára, beleértve adott esetben a pszichológiai támogatást is. Az értékelés azonban kimutatta, hogy a veszélyeztetett sértettek, köztük a gyermekek gyakran nem tudnak hatékony segítséget kapni³⁷.

A gyermekek érdekeit szem előtt tartó megközelítés hiánya számos tagállamban még mindig problémát jelent³⁸. Az értékelés révén kiderült, nincs egyetértés azzal kapcsolatban, hogy milyen célzott és integrált segítséget kell nyújtani a veszélyeztetett sértettek, különösen a gyermekek számára. Ennek következtében az EU-ban nem minden gyermek tud magas színvonalú szaksegítséghez hozzájutni. Az EU átfogó gyermekjogi stratégiája (2021–2024)³⁹ előírja, hogy a bírósági eljárásokat a gyermek életkorához és szükségleteihez kell igazítani, és a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve tiszteletben kell tartani valamennyi jogukat. A Barnahus-modell jelenleg az igazságszolgáltatás gyermekbarát megközelítésének legfejlettebb példája⁴⁰. Bár ez a felülvizsgálat nem követeli meg, hogy a tagállamok a Barnahus-modellt kövessék, annak elveire épül. A probléma megoldása érdekében a felülvizsgálat az új 9a. cikkben előírja, hogy a tagállamoknak **célzott, többszereplős megközelítést kell alkalmazniuk a gyermek áldozatok támogatása és védelme érdekében**. A megközelítésnek a szolgáltatások integrált és összehangolt módon, ugyanazon a helyszínen történő nyújtásán kell alapulnia. Ez jelenti a legfontosabb novumot az áldozatok jogairól szóló irányelvben már szereplő gyermekbarát intézkedésekhez képest (például a tanúvallomások videóra való felvétele, a vizuális kapcsolat elkerülése, ugyanazon személy által végzett, gyermekbarát meghallgatás). E felülvizsgálat értelmében a tagállamok kötelesek lesznek arra is, hogy ilyen célzott és integrált, többszereplős megközelítést tegyenek elérhetővé minden olyan kiskorú áldozat számára, akinek arra szüksége van.

Az értékelés azt is kiemelte, hogy **a tagállamok közel felében nem mindig áll rendelkezésre ingyenes pszichológiai támogatás az áldozatok számára**⁴¹. Gyakori, hogy az áldozatoknak az első ülések után már fizetniük kell a pszichológiai támogatásért. Ez különösen problematikus a veszélyeztetett sértettek számára, akik általában nem engedhetik meg maguknak, hogy a lelki támogatásért fizessenek. A bűncselekmények hatásai tartósak lehetnek, és számos tényező súlyosbíthatja ezeket a hatásokat, mint például a bűncselekmény súlyossága, az áldozat személyes helyzete és bármely korábbi viktimizáció⁴². Ezért, amint azt az Alapjogi Ügynökség 2019. évi jelentése is hangsúlyozza (II. o.), az erőszakos

³⁷ Az érdekeltek mintegy fele úgy véli, hogy a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok nem kapnak elegendő segítséget.

³⁸ Az egyeztetések során számos tagállam – köztük BE, BG, DE, EL, LT és PT – számolt be problémákról a gyermekről bizonyítás céljából készülő videofelvételekkel, a tárgyaláson való gyermekbarát részvétellel, valamint a legveszélyeztetettebb gyermekekre vonatkozó egyéni megközelítésekkel kapcsolatban.

³⁹ COM/2021/142 final, 2021.3.24.

⁴⁰ [A Barnahusról – Barnahus](#) : gyermekbarát iroda, ahol egy fedél alatt dolgoznak a bűnüldöző szervek, a büntető igazságszolgáltatás, a gyermekvédelmi szolgálatok, valamint orvosok és a mentális egészséggel foglalkozó szakemberek, közösen értékelik a gyermek helyzetét és együtt döntenek a szükséges lépésekről.

⁴¹ AT, CY, CZ, DE, EE, IE, LT, LV, MT, NL, PT, SI.

⁴² A bűncselekmények pszichológiai következményei közé tartozhat a szorongás, a depresszió, az önvád, a szégyen, az önmagát károsító magatartás és a racionális cselekvésre vagy gondolkodásra való képtelenség, lásd: [Psychological Reactions of Victims of Violent Crime](#), Cambridge University Press, 2018 (Az erőszakos bűncselekmények áldozatainak pszichológiai reakciói, Cambridge University Press).

bűncselekmények áldozatai csak akkor lesznek képesek fontos szerepet betölteni a büntetőeljárásban, ha **szakmai és támogató pszichológiai segítséget kapnak**.

A probléma megoldása érdekében a felülvizsgálat a 9. cikk (1) bekezdésben azt javasolja, hogy a segítő szakszolgáltatások **a szükséges ideig tartalmazzanak ingyenes pszichológiai támogatást** az arra rászoruló valamennyi veszélyeztetett áldozat számára, azaz amikor az egyéni értékelés azt mutatja, hogy erre szükség van. Továbbra is minden áldozat részesül majd érzelmi és pszichológiai támogatásban, amely a bűncselekményt követően rövid távon gyakran rendelkezésükre áll, de a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok könnyebben hozzáférhetnek majd az ilyen pszichológiai támogatáshoz, amelynek nemcsak rövid távon a bűncselekményt követően, hanem hosszú távon is (a szükséges ideig) elérhetőnek kell lennie számukra.

Mindkét javasolt intézkedés nemzeti koordinációt igényel a protokollokban meghatározott támogató szolgálatok, bűnüldöző hatóságok és igazságügyi hatóságok között (26a. cikk).

Az áldozatok támogató szolgáltatásokhoz való hozzáférést erősíti az a követelmény, hogy az áldozatsegítő szolgálatoknak válsághelyzetben is működőképesnek kell maradniuk – összhangban a Covid-válság során levont tanulságokkal. Ennek érdekében az áldozatok jogairól szóló irányelv 8. cikke egy új bekezdéssel egészül ki. Emellett egyszerűbbé válik majd az áldozatok átirányítása az áldozatsegítő szolgálatokhoz (a 8. cikk módosításai).

A javasolt intézkedések egyértelművé teszik a legvesélyeztetettebb áldozatok, köztük a gyermekek támogatásának hatókörét. Emellett erősítik a tagállamok saját és a többi tagállam igazságszolgáltatási rendszereibe vetett bizalmat.

c) Az áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hatékonyabb hozzáférést biztosító rendelkezések (10a. és 10b. cikk)

Az áldozatok jogairól szóló irányelv értelmében az áldozatok büntetőeljárásban való részvételét megkönnyítő legfontosabb jogok közé tartozik a meghallgatáshoz való jog (az áldozatok jogairól szóló irányelv 10. cikke), a büntetőeljárás meg nem indításáról szóló határozat esetén fennálló jogok (az áldozatok jogairól szóló irányelv 11. cikke), a jogi segítségnyújtáshoz való jog (az áldozatok jogairól szóló irányelv 13. cikke), valamint az áldozatoknak az eljárás során történő másodlagos és ismételt áldozattá válásával szembeni védelmét célzó jogok (az áldozatok jogairól szóló irányelv 18–24. cikke). Az értékelés és az egyeztetések rávilágítottak arra, hogy **megfelelő kíséret és tanácsadás** híján az áldozatok büntetőeljárásban való részvétele nehéz vagy akár lehetetlen is. A sértettet a bíróságon képviselő **ügyvéd** a legtöbb kérdésben **tanácsot ad**, főként jogi kérdésekben. Mindazonáltal nem minden áldozatnak van joga ügyvédhez. Jogi segítségnyújtásban azok részesülhetnek, akik nem rendelkeznek elegendő anyagi fedezettel, aminek egyes tagállamokban különösen szigorú kritériumai vannak. Emellett jogi segítségnyújtás biztosítható bizonyos típusú bűncselekmények áldozatai részére, de csak abban az esetben, ha részt vesznek a büntetőeljárásban (az áldozatok jogairól szóló irányelv 13. cikke). Ezért alapvető fontosságú, hogy az áldozatoknak joguk legyen ahhoz is, hogy **az ügyvédtől eltérő személy kísérje őket**, aki tanácsot tud adni legalább az áldozatoknak az eljárásban betöltött szerepéről és eljárási jogairól, és érzelmi támogatást tud nyújtani. Az áldozatok jogairól szóló irányelv 20. cikke biztosít ilyen jogot, azonban csak a nyomozati szakra (a tárgyalás előtti szakaszra) vonatkozóan.

Ezzel összefüggésben alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy az EU-ban minden áldozat legalább **arra jogosult legyen, hogy** a tárgyalás során **segítséget kapjon**, és a bíróság alkalmazottai megfelelő tájékoztatással lássák el⁴³.

Az értékelés azt mutatja, hogy az áldozatok büntetőeljárásban való részvételével kapcsolatos másik jelentős probléma az, hogy egyes tagállamokban **az áldozatok nem rendelkeznek a büntetőeljárásban részt vevő személy jogállásával**⁴⁴. Ennek szabályozását az áldozatok jogairól szóló irányelv a nemzeti jogra bízta, így az áldozatok helyzete tagállamonként eltérő (például fél, segítő ügyész, magánfél vagy a meghallgatáshoz való joggal rendelkező tanú). Emellett az áldozatok gyakran **nem rendelkeznek jogorvoslati lehetőségekkel** az őket közvetlenül érintő határozatok **megtámadására**⁴⁵. Ez a gyakorlatban az áldozatok igazságszolgáltatáshoz való jogának megsértését eredményezi.

Az áldozatok büntetőeljárásban való hatékonyabb részvételének biztosítása érdekében ez a felülvizsgálat egy **új, 10a. cikkben** az áldozat számára **a bírósági eljárás során történő segítségnyújtáshoz való jog** előírását javasolja.

Ez a felülvizsgálat javasolja továbbá **a bírósági eljárás során hozott, az áldozatok ezen irányelv szerinti egyes jogait érintő határozatok megtámadásához való jog** bevezetését a sértettek számára, úgy mint a sajátos szükségletekkel rendelkező sértettek különleges védelmi intézkedésekhez való jogának biztosítása, a bírósági tárgyalás során történő fordításhoz való jog bevezetése. A tagállamoknak biztosítaniuk kellene, hogy a sértettek a büntetőeljárásban betöltött jogállásuktól függetlenül és a bírósági felülvizsgálat elvével összhangban megtámadhassák ezeket a határozatokat (10b. cikk),

ami pozitívabb tapasztalatokat és nagyobb bizalmat eredményez majd a sértettek részéről a büntető igazságszolgáltatási rendszerrel kapcsolatban. Segít abban, hogy ki tudják fejezni véleményüket, pontosabb tanúvallomást tudjanak tenni és részvételük hatékonyabbá váljon, ami növeli az igazságszolgáltatás hatékonyságát.

d) Az áldozatok kártérítéshez való hatékonyabb hozzáférését biztosító rendelkezések

Amint azt az áldozatok jogairól szóló uniós stratégia kiemeli, az áldozatok számos tagállamban továbbra is nehezen jutnak hozzá az elkövető és az állam által nyújtandó kártérítéshez. A probléma mind a belföldi, mind a határokon átnyúló ügyeket érinti. Az áldozatok jogairól szóló irányelv 16. cikke értelmében minden áldozatnak joga van ahhoz, hogy a büntetőeljárás során **határozat szülessen az elkövető által az áldozat részére nyújtandó kártérítés** tárgyában, kivéve, ha a nemzeti jog értelmében az ilyen határozatot más jogi eljárás keretében kell meghozni. Amint az a Milquet-jelentésből kitűnik, és az értékelés is megerősítette, ez a jog gyakran hatástalan⁴⁶, mivel egyes tagállamokban gyakori, hogy a büntetőeljárás keretei között nem születik döntés a kártérítésről⁴⁷. Ezenkívül az áldozat gyakran akkor sem részesül kártérítésben, ha a büntetőeljárás végén hozott ítélet megállapítja az elkövető kártérítési kötelezettségét, mivel az elkövetőt nehéz fizetésre bírni. A büntetőeljárás során az elkövető által nyújtandó kártérítéshez való tényleges hozzáférés

⁴³ Léteznek bevált gyakorlatok. Írországból például kiképzett önkéntesek révén [a V-Sac évente több mint ezer áldozatnak nyújt segítséget a bíróságon](#).

⁴⁴ Legalább nyolc tagállamban – CY, EE, EL, FR, IE, MT, NL, RO.

⁴⁵ 13 tagállamban az áldozatok nem rendelkeznek megfelelő jogorvoslati lehetőségekkel az őket közvetlenül érintő határozatok megtámadására (BE, DE, FR, HU, IE, LT, LU, LV, MT, NL, RO, SE, SK). Ez főként abból ered, hogy a sértett az eljárásban nem rendelkezik a fél jogállásával.

⁴⁶ A megkérdezett érdekelt felek többsége úgy véli, hogy az áldozatoknak az elkövető által nyújtandó kártérítéshez való joga nem hatékony, és azt meg kell erősíteni.

⁴⁷ Lásd különösen a cseh, a szlovák és az osztrák bírói gyakorlatot.

hiánya miatt az áldozatoknak nehézkes és hosszadalmas polgári eljárásokat kell indítaniuk. Előfordulhat, hogy az állami kompenzációra vonatkozó nemzeti szabályok alapján kell az állam által fizetendő kárenyhítést igényelniük⁴⁸. A probléma egyaránt érinti a belföldi és a határokon átnyúló ügyeket.

Annak érdekében, hogy az áldozatok könnyebben juthassanak kártérítéshez az elkövetőtől, ez a felülvizsgálat javasolja **azon jog biztosítását** az áldozatok számára, **hogy az elkövető által nyújtandó kártérítésről szóló határozatot a büntetőeljárás során kelljen meghozni**. Ennek következtében törölni kell az áldozatok jogairól szóló irányelv 16. cikke szerinti jelenlegi kivételt, amelynek alapján a nemzeti jog értelmében az ilyen határozatot más jogi eljárás keretében kell meghozni. Ezen túlmenően a Bizottság javasolja **annak kötelezővé tételét a tagállamok számára, hogy az elkövető által nyújtandó kártérítést azonnal, közvetlenül az ítélet meghozatalát követően kifizessék** az áldozat részére, majd azt az elkövetővel visszatéríttessék **(az új 16. cikk, (2) bekezdés)**.

Ezek a javaslatok várhatóan jelentősen javítják az áldozatok részére az elkövető által nyújtandó kártérítésre vonatkozó normákat a belföldi és a határokon átnyúló ügyekben. Ennek elősegítésével ezek a normák nagymértékben korlátozni fogják azokat a helyzeteket, amikor az áldozatok az államtól kérnek kártérítést, az állam által nyújtott kárenyhítésre ugyanis a legtöbb esetben csak akkor kerül sor, ha az áldozatok az elkövetőtől nem kapták meg a kártérítést.

- e) Az áldozatvédelmi intézkedéseknek az áldozatok szükségleteivel való jobb összehangolására irányuló rendelkezések a veszélyeztetett sértettek biztonságának garantálása érdekében (22. és 23. cikk)

Az áldozatok jogairól szóló irányelv 22. cikke rendelkezik az áldozat azon jogáról, hogy megfelelő időben egyéni értékelés készüljön védelmi szükségleteikről. Annak érdekében, hogy megfelelő védelmi intézkedéseket lehessen alkalmazni, e cikk célja annak meghatározása, hogy az áldozat bármilyen módon különösen veszélyeztetett-e a másodlagos viktimizáció (a büntetőeljárással okozott károk) és az ismételt viktimizáció szempontjából, ki van-e téve megfélemlítésnek és/vagy megtorlásnak (az elkövető által okozott károk). Ezeket a védelmi intézkedéseket az áldozatok jogairól szóló irányelv 23. cikke tartalmazza. **Az egyéni értékelés feltételeit a nemzeti jog határozza meg**. A Bizottság által elvégzett értékelés szerint az egyéni értékeléshez való jog az áldozatok jogairól szóló irányelv egyik legjelentősebb eredménye. A gyakorlatban azonban három azonosított hiányosság gyakran akadályozza az egyéni értékelés minőségét:

- az értékelésre az eljárás során túl későn kerül sor;
- az értékelésben **nem vesznek részt** az egyes áldozatok pszichológiai helyzetének értékeléséhez szakértelemmel rendelkező **pszichológusok és áldozatsegítő szolgálatok**;
- az értékelés **figyelmen kívül hagyja az abból eredő kockázatokat, hogy az elkövetőnél fegyver lehet, vagy az kábítószer vagy alkoholt használ**.

Az áldozatok megfelelő védelmének biztosítása érdekében fontos az áldozatok szükségleteinek helyes egyéni értékelése. Ilyen értékelések nélkül az áldozatok nem

⁴⁸

A bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/80/EK tanácsi irányelv előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell a kárenyhítéshez való hozzáférést az erőszakos és szándékos bűncselekmények áldozatai számára, beleértve a határokon átnyúló eseteket is. A kártérítéshez való hozzáférés feltételeit a nemzeti eljárások határozzák meg.

részesülhetnek az áldozatok jogairól szóló irányelv 23. cikkében meghatározott különleges védelmi intézkedések előnyeiből. Ezen intézkedések közé tartoznak a különleges meghallgatási technikák, a vizuális kapcsolat elkerülése az elkövetővel, és hogy az áldozatnak nem kell jelen lennie a tárgyalóteremben. Nem foglalják magukban azonban az elkövetőtől való fizikai védelemre tett intézkedéseket (például a védelmi határozatokat), noha az áldozatoknak az áldozatok jogairól szóló irányelv szerinti védelemhez való joga mind a másodlagos, mind az ismételt viktimizációval szembeni védelmet magában foglalja. Az értékelés és a konzultációk azt mutatják, hogy a nemzeti jog és gyakorlat nem orvosolta az áldozatok jogairól szóló irányelv e hiányosságát. Az értékelés részeként megkérdezett számos érdekelt fél úgy találta, hogy **az áldozatok védelemhez való joga nem széles körben elérhető, és azt meg kell erősíteni.**

Ez a felülvizsgálat (a jelenlegi 22. cikk egyes pontjainak módosítása révén) célzott módosításokat irányoz elő az áldozatok egyéni szükségleteinek értékelésére vonatkozóan, a következő elemek hozzáadásával:

- az értékelés elvégzése az illetékes hatóságokkal való első kapcsolatfelvételkor;
- a támogató szolgálatok, a bűnüldözés és az igazságszolgáltatás bevonása – az új 26a. cikk alapján létrehozandó protokollok gyakorlati intézkedéseket határoznak meg arra vonatkozóan, hogy miként kell kialakítani ezt az együttműködést a tagállamokban;
- az elkövető által jelentett kockázatok (például túlzott alkoholfogyasztás vagy fegyverek birtoklása) értékelése;
- ideértve az egyéni támogatási igények felmérését is.

Ezen túlmenően ez a felülvizsgálat erősíteni fogja az áldozatok fizikai védelmét szolgáló védelmi intézkedések, például a védelmi határozatok alkalmazását azáltal, hogy az áldozatok jogairól szóló irányelv 23. cikkében jelenleg meghatározott speciális védelmi intézkedések listáját fizikai védelmi intézkedésekkel egészíti ki. Ez a javaslat hozzá fog járulni a rendelkezésre álló nemzeti védelmi intézkedésekkel, köztük a védelmi határozatokkal kapcsolatos tudatosság növeléséhez. Célja továbbá, hogy egyszerűsítse ezek jelenlegi alkalmazását.

Összességében az e felülvizsgálatban javasolt, célzottabb egyéni értékelésekre vonatkozó intézkedések valamennyi áldozat javát szolgálják, mivel biztosítani fogják a védelmi intézkedések szükségességének helyes felmérését. A felülvizsgálat további célja, hogy megkönnyítse az európai védelmi határozatok kölcsönös elismerését azáltal, hogy javítja azok nemzeti szintű alkalmazását.

f) Az elektronikus kommunikáció használata (26b. cikk)

Az irányelv elfogadása óta jelentős technológiai fejlődés ment végbe (**digitalizáció**). Az áldozatok az EU-ban még mindig nem részesülnek az új technológiákban rejlő lehetőségek jelentette előnyökből, mivel nem állnak rendelkezésre megfelelő digitális eszközök az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésük javítására, például nem lehetséges a bűncselekmények online feljelentése vagy az áldozatok aktáihoz való online hozzáférés⁴⁹.

A feltárt hiányosságok kezelése érdekében a Bizottság intézkedéseket javasol az elektronikus kommunikáció használatára vonatkozóan (**az új 26b. cikk**). A tagállamok kötelesek lesznek biztosítani különösen annak lehetőségét, hogy az áldozatok elektronikus kommunikáció útján gyakorolhassák a tájékoztatáshoz és az igazságszolgáltatáshoz való jogukat. A javasolt intézkedések összhangban vannak a Bizottság digitalizációra vonatkozó politikájával, ideértve az igazságszolgáltatás digitalizációjára vonatkozó bizottsági javaslatot is.

g) A fogyatékossgal élő áldozatok jogai (26c. cikk)

Az értékelés megmutatta, hogy a fogyatékossgal élő személyek még mindig nem tudják teljes mértékben gyakorolni a bűncselekmények áldozataiként őket megillető jogokat. Az áldozatok jogairól szóló irányelv elfogadása óta eltelt tíz évben jelentős fejlemények történtek a termékek és szolgáltatások fogyatékossgal élő személyek számára való hozzáférhetővé tételében. Ezek között kiemelkedő, hogy 2019-ben a Bizottság elfogadta a termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről szóló (EU) 2019/882 irányelvet⁵⁰. Az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálatával a Bizottság elismeri ezeket a fejleményeket, és a fogyatékossgal élő áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítését javasolja. A Bizottság javasolja a fogyatékossgal élő áldozatok jogaira vonatkozó konkrét, átfogó rendelkezés beillesztését annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltatások és a védelmi intézkedések hozzáférhetők legyenek számukra, valamint hogy a digitális kommunikációs eszközök összhangban legyenek a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről szóló irányelv I. mellékletében meghatározott követelményekkel (az új 26c. cikk).

h) Az áldozatok jogorvoslathoz való joga (26d. cikk)

Az áldozatok jogairól szóló irányelv jelenleg nem rendelkezik jogorvoslati lehetőségekről a bűncselekmények áldozatai számára, akiknek a jelen irányelv szerinti jogait megsértették. Ez a jog az uniós jog hatékony érvényesülésének elvéből ered, amel megköveteli, hogy a tagállamok megfelelő és hatékony jogorvoslati lehetőségeket alakítsanak ki az uniós jog által az egyénekre ruházott jogok megsértése esetére. Az EU Alapjogi Ügynöksége jelentéseiben kiemeli e szabály hiányát és bevezetésének szükségességét. Ezen túlmenően az Európa Tanács 2023 márciusában ajánlást fogadott el a bűncselekmények áldozatai részére biztosítandó jogokról, szolgáltatásokról és támogatásról⁵¹, amely előírja az áldozatok jogorvoslathoz való jogát.

A probléma megoldása érdekében a Bizottság azt javasolja, hogy az új 26d. cikk egészüljön ki az áldozatok ezen irányelv szerinti jogaik megsértésével kapcsolatos jogorvoslati lehetőségeiről szóló rendelkezéssel. Ez a rendelkezés a gyanúsítottak és vádlottak jogaira

⁴⁹ Lásd az igazságszolgáltatás digitalizációjáról szóló bizottsági javaslatot kísérő hatásvizsgálatot (SWD(2021) 392 final).

⁵⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről.

⁵¹ A Miniszteri Bizottság által az Európa Tanács tagállamai részére tett ajánlás (2023. március 15.) a bűncselekmények áldozatai részére biztosítandó jogokról, szolgáltatásokról és támogatásról, CM/Rec(2023)2.

vonatkozó uniós szabályok hasonló rendelkezéseinek tükörképe. Orvosolja a jelenleg fennálló hiányosságot, és megteremti a szükséges egyensúlyt a gyanúsítottak és vádlottak jogai, valamint az áldozatok jogai között.

- i) A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozataira vonatkozó speciális kötelezettségek (27a. cikk)

A Bizottság olyan rendelkezés bevezetését javasolja, amely tisztázza az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslat és a nőkkel szembeni erőszakról és a kapcsolati erőszakról szóló jogalkotási javaslat közötti összefüggést. E rendelkezés értelmében a tagállamoknak az áldozatok jogairól szóló irányelv szerinti intézkedéseket a másik javaslat szerinti kötelezettségektől függetlenül végre kell hajtaniuk. E rendelkezés célja annak biztosítása, hogy a tagállamok biztosítsák mindkét irányelv teljes körű átültetését, és különös figyelmet fordítsanak a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozataira vonatkozó konkrétabb szabályok átültetésére. Mindkét javaslat szerinti intézkedések alkalmazandók lesznek a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozataira.

- j) Az áldozatok jogaira vonatkozó adatok háromévenkénti gyűjtésére irányuló követelmény (28. cikk)

A 28. cikk előírja, hogy a tagállamok háromévente közlik a Bizottsággal azokat az adatokat, amelyek bemutatják, hogy az áldozatok hogyan tudták gyakorolni az irányelvben meghatározott jogokat.

Az irányelv értékelése azonban rávilágított arra, hogy az adatgyűjtés terén még mindig jelentős hiányosságok tapasztalhatók. A tagállamok által gyűjtött adatok nem átfogóak és gyakran nem összehasonlíthatók. A Bizottság ezért a 28. cikk módosítása révén annak előírását javasolja a tagállamok számára, hogy hozzanak létre egy, a bűncselekmények áldozataira vonatkozó statisztikák gyűjtésére, előállítására és terjesztésére szolgáló rendszert. A statisztikáknak tartalmazniuk kell a bűncselekmények áldozataira vonatkozó nemzeti eljárások alkalmazása szempontjából releváns adatokat, beleértve a következő minimális mutatókat: a bejelentett bűncselekmények száma és típusa, az áldozatok életkora és neme. Az adatoknak arra vonatkozó információkat is tartalmazniuk kell – ahogyan az jelenleg is történik –, hogy az áldozatok miként fértek hozzá az irányelvben meghatározott jogokhoz.

A Bizottság támogatni fogja a tagállamokat az adatgyűjtésben, többek között közös szabványok, bontási és jelentéstételi formátumok kidolgozása révén. A tagállamoknak az adatokat háromévente kell megküldeniük a Bizottságnak (az Eurostatnak). Az áldozatok jogairól szóló irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslat ugyancsak elismeri az Alapjogi Ügynökség szerepét abban, hogy segítse a Bizottságot és a tagállamokat az arra vonatkozó adatok összegyűjtésében és elemzésében, hogy az áldozatok az irányelv elfogadása óta eltelt tíz évben hogyan fértek hozzá az irányelv szerinti jogaikhoz. Az adatgyűjtésre vonatkozó rendelkezésnek az Alapjogi Ügynökség szerepével történő kiegészítése annak biztosítását célozza, hogy az Ügynökség folytatni tudja hasznos munkáját, és továbbra is támogassa a Bizottságot és a tagállamokat a feladat teljesítésében.

Ez az intézkedés várhatóan javítani fogja a bűncselekmények áldozataira vonatkozó adatok teljességét, következetességét és összehasonlíthatóságát a különböző referencia-időszakokban és az egyes tagállamokban, valamint javítani fogja az uniós szintű adatgyűjtést is. Annak érdekében, hogy ne terheljék a tagállamokat az adatgyűjtéssel, a Bizottság (Eurostat) felé történő adatszolgáltatást háromévente kell teljesíteni.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2012/29/EU irányelv módosításáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 82. cikke (2) bekezdésének c) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁵²,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁵³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Annak biztosítása érdekében, hogy a bűncselekmények áldozatai megfelelő tájékoztatást, támogatást és védelmet kapjanak, és részt vehessenek a büntetőeljárásban, az Unió elfogadta a 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁵⁴.
- (2) A Bizottság értékelte, hogy az áldozatok hogyan tudják gyakorolni a 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti jogait, és ennek eredményeit közzétette az értékelő jelentésben⁵⁵. Az értékelés azt mutatja, hogy bár a 2012/29/EU irányelv nagyjából megvalósította a várt előnyöket és kedvezően érintette az áldozatok jogait, az áldozatok ezen irányelv szerinti jogaival kapcsolatos egyes konkrét problémák továbbra is fennállnak. A feltárt hiányosságok közé tartozik, hogy nem érvényesíthető megfelelő hatékonysággal az áldozatoknak az információhoz való hozzáféréshez, az egyes áldozatok egyéni szükségleteinek megfelelő támogatáshoz és védelemhez és a büntetőeljárásban való részvételhez való joga, valamint az a joguk, hogy a büntetőeljárás során az elkövetőtől kártérítést kapjanak. A 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv jelen felülvizsgálata az irányelv értékelése és számos konzultáció során feltárt hiányosságokra reagál.

⁵² HL C... , , .o.

⁵³ HL C... , , .o.

⁵⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o.).

⁵⁵ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: A 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értékelése (SWD/2022/0179 final).

- (3) Annak érdekében, hogy az áldozatok zökkenőmentesen működő és korszerű eszközökkel rendelkezzenek jogaik gyakorlásához, a tagállamoknak biztosítaniuk kell az áldozatok számára, hogy elektronikus úton kommunikáljanak az illetékes nemzeti hatóságokkal. Az áldozatok számára lehetővé kell tenni, hogy elektronikus eszközök használatával kaphassanak tájékoztatást a jogaikról és az őket érintő ügyről, jelenthessék fel a bűncselekményeket, és az illetékes hatóságokkal és a támogató szolgálatokkal folytatott egyéb kommunikációt infokommunikációs technológiák révén bonyolítsák. Az áldozatok számára biztosítani kell, hogy megválaszthassák a kommunikáció módját, és a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az ilyen infokommunikációs technológiák a szabványos kommunikációs módszerek alternatívájaként rendelkezésre álljanak, anélkül azonban, hogy azokat teljes mértékben felváltanák.
- (4) Annak érdekében, hogy az áldozatok információhoz való hozzáféréshez fűződő jogával kapcsolatos igényeinek összetettségét figyelembe vevő, átfogó kommunikációs csatornákat lehessen biztosítani, valamennyi áldozat számára lehetővé kell tenni – függetlenül attól, hogy az EU-ban hol és milyen körülmények között történt a bűncselekmény –, hogy az egész EU-ra kiterjedő 116 006-os telefonszámon vagy külön erre a célra létrehozott honlapokhoz való csatlakozással hozzáférjen az áldozatok számára létesített segélyvonalakhoz. Az áldozatok számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen segélyvonalakon tájékoztassák őket jogaikról, lelki támogatást kapjanak, és a rendőrséghez vagy más szolgálatokhoz – ideértve szükség esetén más speciális segélyvonalakat is – irányítsák őket. Az ilyen segélyvonalaknak az áldozatokat a 2007/116/EK bizottsági határozatban⁵⁶ említett egyéb olyan speciális, harmonizált hívószámú segélyvonalakhoz kell irányítaniuk, mint a gyermekek számára létrehozott 116 111-es segélyhívószám, az eltűnt gyermekek ügyében hívható 116 000-ás, és a nemi alapú erőszak esetén hívható 116 116-os segélyhívószám.
- (5) Az áldozatoknak szóló általános segélyvonal nem befolyásolhatja a [*nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló*] (EU).../... európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁵⁷ előírt célzott és speciális segélyvonalak, például a gyermeksegélyvonalak, valamint a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai számára létrehozott segélyvonalak működését. Az áldozatoknak szóló általános segélyvonalaknak a speciális segélyvonalak mellett kell működniük.
- (6) Hatékonyabbá kell tenni a bűncselekmények feljelentését az Unióban a büntetlenség elleni küzdelem, az ismételt viktimizáció elkerülése és a biztonságosabb társadalmak biztosítása érdekében. Küzdeni kell a nyilvánosság bűnözéssel szembeni érzéketlensége ellen azért, hogy a tagállamok a bűncselekmények tanúit a bűncselekmények feljelentésére és az áldozatok segítésére ösztönzik, az áldozatok számára pedig biztonságosabb környezetet teremtenek a bűncselekmények feljelentéséhez. Az Unióban irreguláris migránsoknak minősülő áldozatok esetében a bűncselekmények feljelentésének biztonságos környezete azt jelenti, hogy csökken az attól való félelem, hogy a bűnüldöző hatóságokkal való kapcsolatfelvétel eredményeként kiutasítási eljárás indul. Az Unióban irreguláris migránsoknak

⁵⁶ A Bizottság 2007/116/EK határozata (2007. február 15.) a 116-os nemzeti számsík harmonizált közérdekű szolgáltatások harmonizált számai részére történő fenntartásáról (HL L 49., 2007.2.17., 30. o.).

⁵⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... irányelve a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről (HL ...).

minősülő áldozatok személyes adatai legalább a 2012/29/EU irányelv 22. cikkében említett első egyedi értékelés elvégzéséig nem továbbíthatók az illetékes migrációs hatóságoknak. A bűncselekmény feljelentése és a büntetőeljárásban való, a 2012/29/EU irányelv szerinti részvétel az áldozat tartózkodásra való jogosultsága szempontjából nem keletkeztet jogokat, és tartózkodási jogállása meghatározásakor sem bír felfüggesztő hatállyal. Minden veszélyeztetett sértettnek, például a gyermek áldozatoknak vagy a fogva tartott áldozatoknak, akik megfélemlített helyzetben vannak vagy más módon függenek az elkövetőtől, vagy akiknek mozgási képessége korlátozott, lehetővé kell tenni, hogy a bűncselekményt olyan körülmények között jelentsék fel, amelyek figyelembe veszik sajátos helyzetüket, és összhangban vannak a kifejezetten e célra kialakított protokollokkal.

- (7) Célzott és integrált támogató szolgáltatásokat kell biztosítani a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok széles köre számára. Ilyen áldozatok lehetnek nemcsak a szexuális erőszak, a nemi alapú erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai, hanem az emberkereskedelem áldozatai, a szervezett bűnözés áldozatai, a fogyatékkal élő áldozatok, a kizsákmányolás áldozatai, a gyűlölet-bűncselekmények áldozatai, a terrorizmus áldozatai vagy a legsúlyosabb nemzetközi jogi bűncselekmények áldozatai is. Az értékelés során feltárt hiányosságokra reagálva a tagállamoknak speciális protokollokat kell létrehozniuk, amelyek megszervezik a segítő szakszolgálatok intézkedéseit a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok sokrétű szükségleteinek átfogó kezelése érdekében. Ezeket a protokollokat a bűnüldöző hatóságok, az ügyészségek, a bíróságok, a fogvatartási létesítmények tekintetében illetékes hatóságok, a helyreállító igazságszolgáltatás terén működő szolgálatok és az áldozatsegítő szolgálatok közötti koordináció és együttműködés keretében kell létrehozni.
- (8) A korai életkorban bekövetkező viktimizáció súlyos következményeinek elkerülése érdekében, amelyek hátrányosan érinthetik az áldozatok életét, alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy minden gyermek áldozat a legmagasabb szintű támogatásban és védelemben részesüljön. A legveszélyeztetettebb gyermek áldozatoknak, köztük a szexuális bántalmazás és az emberkereskedelem kiskorú sértetteinek és a bűncselekmény súlyossága vagy sajátos körülményeik miatt a bűncselekmény által egyébként különösen érintett kiskorú áldozatoknak célzott és integrált támogatási és védelmi szolgáltatásokban kell részesülniük, amelyek magukban foglalják az ugyanazon a helyszínen működő igazságügyi és szociális szolgálatok tevékenységének összehangolt és együttműködő megközelítését. Ezeket a szolgáltatásokat egy erre a célra kijelölt helyszínen kellene nyújtani. Annak biztosítása érdekében, hogy a kiskorú sértett hatékony védelemben részesüljön azokban az esetekben, amikor a bűncselekményben a szülői felügyeleti jog gyakorlója érintett, vagy összeférhetetlenség áll fenn a gyermek és a szülői felügyeleti jog gyakorlója között, az irányelv kiegészült egy olyan rendelkezéssel, amely biztosítja, hogy többek között olyan helyzetekben, mint a bűncselekmény feljelentése, orvosi vizsgálat vagy igazságügyi szakértői meghallgatás, támogató szolgálatokhoz való átirányítás vagy pszichológiai támogatás, e cselekményeknek nem lehet feltétele a szülői felügyelet gyakorlójának hozzájárulása, minden esetben a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve.
- (9) Ahhoz, hogy az áldozatok úgy érezhessék, az igazságszolgáltatás működik, és érdekeiket meg tudják védeni, fontos, hogy jelen legyenek a büntetőeljárás során és képesek legyenek aktívan részt benne. Ezért az ezen irányelv szerinti jogaik megsértése esetén az Unióban minden áldozat számára biztosítani kell a nemzeti jog

szerinti hatékony jogorvoslathoz való jogot, függetlenül attól, hogy a nemzeti jog szerint milyen jogállással rendelkeznek a büntetőeljárásban. Emellett az Unióban minden áldozatnak – a büntetőeljárásban betöltött jogállásától függetlenül – jogot kell biztosítani arra, hogy a bírósági eljárás során hozott és őt közvetlenül érintő határozatok felülvizsgálatát kérje. Az ilyen határozatoknak magukban kell foglalniuk legalább a bírósági tárgyalás során történő tolmácsolásra, valamint a sajátos védelmi szükségletekkel rendelkező áldozatok által igénybe vehető különleges védelmi intézkedésekre vonatkozó döntéseket. A nemzeti jognak kell meghatároznia azokat az eljárási szabályokat, amelyek alapján az áldozatok kérhetik a bírósági eljárás során hozott ilyen határozatok felülvizsgálatát, és biztosítania kell a szükséges garanciákat arra vonatkozóan, hogy a felülvizsgálat lehetősége ne hosszabbítsa meg aránytalanul a büntetőeljárást.

- (10) Minden áldozatra vonatkozóan megfelelő időben, megfelelő, hatékony és arányos módon kell értékelést készíteni. Alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy az áldozatok olyan támogatásban és védelemben részesüljenek, amely megfelel egyéni szükségleteiknek. Az áldozatok támogatási és védelmi szükségleteinek egyéni értékelését szakaszosan kell elvégezni. Az első szakaszban az illetékes hatóságokkal való első kapcsolatfelvételtől kezdve valamennyi áldozatra vonatkozóan értékelést kell készíteni annak biztosítása érdekében, hogy a legveszélyeztetettebb sértetteket az eljárás legkorábbi szakaszában azonosítsák. A következő szakaszoktól kezdve az olyan áldozatok esetében, akikre nézve fokozott értékelésre van szükség, áldozatsegítő szolgálatoknak, köztük pszichológusoknak kell elvégezniük az értékelést. Ezek a szolgálatok a legmegfelelőbbek arra, hogy felmérjék az áldozatok jóllétét. Az egyéni értékelés során figyelembe kell venni az elkövető helyzetét is, aki lehet, hogy korábban is követett már el erőszakos bűncselekményeket, rendelkezhet fegyverrel, vagy kábítószerrel visszaélhet, és mint ilyen, nagyobb kockázatot jelent az áldozatok számára. Az áldozatok szükségleteinek egyéni felmérése ki kell, hogy terjedjen annak felmérésére is, hogy az áldozatoknak milyen támogatásra van szükségük, nem csupán arra, hogy milyen védelemre. Alapvető fontosságú azoknak az áldozatoknak az azonosítása, akiknek különleges támogatásra van szükségük, hogy célzott támogatást, például tartós, ingyenes pszichológiai segítséget nyújtsanak azok számára, akiknek erre szükségük van.
- (11) Az áldozatok védelmi szükségleteinek fokozott értékelése eredményeként a fizikai védelemre szoruló áldozatok számára lehetővé kell tenni, hogy azt a sajátos helyzetüknek megfelelő formában kapják meg. Ezen intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a bűnüldöző hatóságok jelenlétét vagy a nemzeti védelmi határozatok alapján az elkövető távoltartását. Az ilyen intézkedések lehetnek büntetőjogi, közigazgatási vagy polgári jogi jellegűek.
- (12) Valamennyi sértett számára lehetővé kell tenni, hogy a büntetőeljárás során határozat szülessen az elkövető által nyújtandó kártérítésről, annak érdekében, hogy az áldozatnak ne kelljen külön több, nehézkes és hosszadalmas polgári eljárásban részt vennie. Minden áldozatnak részesülnie kell a kártérítési rendszerek előnyeiből, amelyekben a büntetőeljárás végén hozott, az elkövető által nyújtandó kártérítésről szóló határozatot követően haladéktalanul megkapja az államtól a kárenyhítést. Ezt követően az állam számára lehetővé kell tenni, hogy behajthassa a kártérítést az elkövetőtől. A kártérítés ilyen megközelítése megóvja az áldozatokat a másodlagos viktimizáció kockázatától, mivel az áldozatoknak nem kell kapcsolatba lépniük az elkövetőkkel, amikor kártérítésben részesülnek. A büntetőeljárás során az elkövető által nyújtandó kártérítéshez való könnyített hozzáférés nem érinti a tagállamok azon

kötelezettségét, hogy a területükön szándékosan elkövetett erőszakos bűncselekmények áldozatainak nyújtott kárenyhítés tekintetében olyan rendszert hozzanak létre, amely a 2004/80/EK tanácsi irányelv⁵⁸ értelmében igazságos és megfelelő kárenyhítést biztosít az áldozatok számára.

- (13) Az áldozatok nem élhetnek ténylegesen az egyéni szükségleteiknek megfelelő tájékoztatáshoz, támogatáshoz és védelemhez való jogukkal, ha olyan nemzeti igazságszolgáltatási rendszerekkel szembesülnek, amelyek nem működnek együtt és nem hangolják össze az áldozatokkal kapcsolatba kerülő személyeket. A nemzeti bűnüldöző szervek, ügyészségek, igazságszolgáltatás, helyreállító szolgálatok, kárenyhítési szolgálatok és áldozatsegítő szolgálatok közötti szoros együttműködés és koordináció nélkül az áldozatok nehezen tudják ténylegesen érvényesíteni a 2012/29/EU irányelv szerinti jogait. Más hatóságok – például az egészségügyi, az oktatási és a szociális szolgálatok – számára ajánlott az ebben az együttműködésben és koordinációban való részvétel. Ez különösen érvényes a gyermek áldozatok vonatkozásában.
- (14) A nemzeti protokollok elengedhetetlenek annak biztosításához, hogy az áldozatok tájékoztatást kapjanak jogaikról és ügyükről, valamint hogy az áldozatokra nézve megfelelő értékelés készüljön annak érdekében, hogy olyan támogatásban és védelemben részesüljenek, amely megfelel az egyes áldozatok időben változó egyéni szükségleteinek. A protokollokat olyan jogalkotási intézkedések révén kell kialakítani, amelyek a legjobban megfelelnek a tagállamok nemzeti jogrendjének és igazságszolgáltatási szervezetének. Ezeknek szabályozniuk kell az áldozatok tájékoztatására vonatkozó intézkedéseket, megkönnyítve a bűncselekmények feljelentését a legveszélyeztetettebb sértettek számára, beleértve a fogva tartott áldozatokat is, valamint az áldozatok szükségleteinek egyéni értékelését. A protokollokat megállapító jogalkotási intézkedéseknek meg kell határozniuk az adatkezeléshez szükséges alapvető elemeket, beleértve a személyes adatok címzettjeit és a protokollok alkalmazásával összefüggésben kezelendő adatok kategóriáit. A protokolloknak általános utasításokat kell tartalmazniuk arra vonatkozóan, hogy miként kell átfogóan kezelni a 2012/29/EU irányelv szerinti szolgáltatásokat és intézkedéseket, anélkül azonban, hogy egyedi esetekkel foglalkoznának.
- (15) A tagállamoknak elegendő humán- és pénzügyi erőforrást kell elkülöníteniük a 2012/29/EU irányelvben meghatározott intézkedéseknek való tényleges megfelelés biztosítása érdekében. Külön figyelmet kell fordítani az áldozatoknak szóló segélyvonalak létrehozására, biztosítva a segítő szakszolgálatok zökkenőmentes működését, valamint az áldozatok védelmi és támogatási igényeinek egyéni értékelését, beleértve azokat az eseteket is, amikor ezeket a szolgáltatásokat nem kormányzati szervezetek nyújtják.
- (16) Az Unió és a tagállamok részes felei az ENSZ fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezményének⁵⁹, és hatáskörük keretein belül kötik őket az abban foglalt kötelezettségek. Az egyezmény 13. cikke értelmében a részes államok kötelesek a fogyatékkal élő személyek számára másokkal azonos alapon biztosítani az igazságszolgáltatáshoz való hatékony hozzáférést, ezért biztosítani kell

⁵⁸ A Tanács 2004/80/EK irányelve (2004. április 29.) a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről, HL L 261., 2004.8.6., 15. o.

⁵⁹ HL L 23., 2010.1.27., 37. o.

az akadálymentességet és az észszerű alkalmazkodást annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő áldozatok másokkal azonos alapon élhessenek az áldozatként őket megillető jogokkal. Az (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶⁰ I. mellékletében meghatározott akadálymentességi követelmények megkönnyíthetik az említett egyezmény végrehajtását, és biztosíthatják, hogy az áldozatoknak a 2012/29/EU irányelvben meghatározott jogai hozzáférhetőek legyenek a fogyatékossgal élő személyek számára.

- (17) Az Eurojustnak biztosítania kell, hogy az (EU) 2018/1727 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti megbízásával összhangban megfelelően mérlegeljék az áldozatok jogaival kapcsolatos megkereséseket⁶¹.
- (18) A pontos és koherens adatok gyűjtése, valamint az összegyűjtött adatok és statisztikák időben történő közzététele alapvető fontosságú ahhoz, hogy teljes képet kapjunk az Unión belül a bűncselekmények áldozatainak jogairól. Annak előírása, hogy a tagállamok háromévente harmonizált módon gyűjtsék össze és jelentsék a Bizottságnak a bűncselekmények áldozataira vonatkozó nemzeti eljárások alkalmazására vonatkozó adatokat, várhatóan fontos lépést jelent majd az adatokon alapuló szakpolitikák és stratégiák kialakításának biztosítása szempontjából. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének továbbra is segítenie kell az Európai Bizottságot és a tagállamokat a bűncselekmények áldozataira vonatkozó statisztikák gyűjtése, előállítása és terjesztése, valamint az áldozatoknak az ezen irányelvben meghatározott jogokhoz való hozzáféréseinek módjára vonatkozó jelentéstétel során.
- (19) Az uniós jog hatékony érvényesülésének elve megköveteli, hogy a tagállamok megfelelő és hatékony jogorvoslati lehetőségeket alakítsanak ki az uniós jog által az egyénekre ruházott jogok megsértése esetére. Hatékony jogorvoslatnak kell rendelkezésre állnia abban az esetben, ha a 2012/29/EU irányelv szerinti jogok gyakorlását részben vagy egészben ellehetetlenítik vagy megtagadják.
- (20) Mivel elő kell segíteni a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködést a sértettek jogaihoz való egyenlő hozzáférés iránti bizalom biztosítása révén, függetlenül attól, hogy az EU-ban hol történt a bűncselekmény, ezen irányelv céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a tervezett intézkedések terjedelme és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (21) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (22) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a

⁶⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

⁶¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1727 rendelete (2018. november 14.) az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségéről (Eurojust) és a 2002/187/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 138. o.).

biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével és 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban Írország [a ...-án/-én kelt levelében] bejelentette, hogy részt kíván venni ennek az irányelvnek az elfogadásában és alkalmazásában.]

VAGY

[Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével és 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban, és az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

- (23) Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶² 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság egyeztetett az európai adatvédelmi biztossal, aki [2023. XX XX-án/-én] véleményt⁶³ nyilvánított.

- (24) A 2012/29/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2012/29/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„3a. cikk

Az áldozatoknak szóló segélyvonal

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy könnyen hozzáférhető, felhasználóbarát, ingyenes és bizalmas segélyvonalakat hozzanak létre az áldozatok számára, amelyek:
- a) az áldozatok számára tájékoztatást nyújtanak a 4. cikk (1) bekezdésében említett információkról;
 - b) lelki támogatást nyújtanak;
 - c) szükség esetén speciális támogató szolgálatokhoz és/vagy speciális segélyvonalakhoz irányítják az áldozatokat.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett segélyvonalakat a „116 006” uniós harmonizált számhoz kapcsolódó telefonos segélyvonalon, valamint egyéb infokommunikációs technológiákon, többek között weboldalakon keresztül nyújtsák.
- (3) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett szolgáltatások egyéb nyelveken is rendelkezésre álljanak, beleértve legalább a tagállamban leggyakrabban használt nyelveket.

⁶² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

⁶³ [Kiadóhivatal: lábjegyzet, amint az rendelkezésre áll].

- (4) A segélyvonalakat állami vagy nem kormányzati szervezetek hozhatják létre és szakmai vagy önkéntes alapon is szerveződhetnek.”
2. A szöveg a következő 5a. cikkel egészül ki:

„5a. cikk

A bűncselekmény feljelentése

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatok könnyen hozzáférhető, felhasználóbarát infokommunikációs technológiák révén jelenthessék fel a bűncselekményeket az illetékes hatóságoknak. Ez a lehetőség magában foglalja a bizonyítékok benyújtását is, amennyiben ez megvalósítható.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ösztönözzék azokat a személyeket, akik jóhiszeműen tudomással bírnak arról, vagy azt gyanítják, hogy bűncselekmény elkövetésére került sor, vagy további erőszakos cselekmények várhatók, hogy ezt jelentsék az illetékes hatóságoknak.
- (3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az áldozatok ténylegesen feljelenthessék a fogvatartási létesítményekben elkövetett bűncselekményeket. A fogvatartási létesítmények közé tartoznak a börtönökön, az őrizeti létesítményeken és a gyanúsítottak és vádlottak számára fenntartott fogdákon kívül a nemzetközi védelmet kérelmezők számára kialakított különleges idegenrendészeti fogdák és a kiutasítási határozat hatálya alá tartozó személyek számára létrehozott fogdák, valamint olyan befogadó állomások, ahol a nemzetközi védelmet kérelmezők és a nemzetközi védelemben részesülő személyek tartózkodnak.
- (4) Amennyiben a gyermekek bűncselekményt jelentenek fel, a tagállamok biztosítják, hogy a feljelentési eljárások biztonságosak, bizalmasak, gyermekbarát módon kialakítottak és hozzáférhetők legyenek, és a gyermekek életkorának és érettségének megfelelő nyelvet használják.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a bűncselekményt feljelentő áldozattal kapcsolatba kerülő illetékes hatóságok számára legalább a 22. cikkben említett első egyedi értékelés elvégzéséig tilos legyen az áldozat tartózkodási jogállására vonatkozó személyes adatok továbbítása az illetékes migrációs hatóságoknak.”
3. A 8. cikk a következőképpen módosul:
- a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
- „(2) A tagállamok biztosítják, hogy az érintett általános vagy szakosodott támogató szolgálatok kapcsolatba lépjenek az áldozatokkal, ha a 22. cikkben említett egyéni értékelés kimutatja, hogy szükség van támogatásra, és az áldozat beleegyezik abba, hogy a támogató szolgálatok kapcsolatba lépjenek vele, vagy ha az áldozat támogatást kér.”;
- b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:
- „(6) Az áldozatsegítő szolgálatoknak válsághelyzetben, például egészségügyi válságok, komoly migrációs helyzetek vagy más veszélyhelyzetek idején is működőképesnek kell maradniuk.”
4. A 9. cikk a következőképpen módosul:
- a) az (1) bekezdés c) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„c) érzelmi és – ha rendelkezésre áll – pszichológiai támogatás, amint tudomást szereznek valamely személy áldozati státuszáról. Ha a pszichológiai támogatás iránti különleges igényt a 22. cikkben említett egyéni értékelés igazolta, az ilyen támogatásra szoruló áldozatok számára a pszichológiai támogatást addig kell biztosítani, amíg az szükséges.”;

b) a (3) bekezdés b) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„b) célzott és integrált segítség – többek között traumakezelés és tanácsadás – az olyan sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok számára, mint például a szexuális erőszak, a nemi alapú erőszak, többek között [*a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló*] (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶⁴ hatálya alá tartozó nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai, az emberkereskedelem áldozatai, a szervezett bűncselekmények áldozatai, a fogyatékkal élő áldozatok, a kizsákmányolás áldozatai, a gyűlölet-bűncselekmények áldozatai, a terrorizmus áldozatai, valamint a legsúlyosabb nemzetközi bűncselekmények áldozatai.”;

c) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) A tagállamok a 26a. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett protokollokkal összhangban biztosítják a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok többszörös szükségleteinek átfogó kezeléséhez szükséges védelmi és segítő szakszolgáltatásokat.”

5. A II. fejezet a következő 9a. cikkel egészül ki:

„9a. cikk

Célzott és integrált támogató szolgáltatások gyermekeknek

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a gyermekek számára gyermekbarát, célzott és integrált szakszolgálatok álljanak rendelkezésre az életkornak megfelelő támogatás és védelem biztosítása érdekében, a gyermek áldozatok számos szükségletének átfogó kezeléséhez.
 - (2) A gyermek áldozatoknak nyújtott célzott és integrált támogató szolgáltatások összehangolt, többszereplős mechanizmust biztosítanak, amely a következő szolgáltatásokat foglalja magában:
 - a) tájékoztatás nyújtása;
 - b) orvosi vizsgálat;
 - c) lelki és pszichológiai támogatás;
 - d) a bűncselekmény feljelentésének lehetősége;
 - e) a 22. cikkben említett védelmi és támogatási igények egyéni értékelése;
 - f) a 24. cikk (1) bekezdésében említett tanúvallomások rögzítése videóra.
 - (3) A (2) bekezdésben említett szolgáltatásokat ugyanazon a helyszínen kell nyújtani.”
6. A szöveg a következő 10a. és 10b. cikkel egészül ki:

⁶⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... irányelve a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről, HL”;

A bíróságon nyújtandó segítséghez való jog

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy kialakítsák a bíróság helyiségeiben a segítségnyújtást az áldozatoknak, tájékoztatás és érzelmi támogatás nyújtása céljából.

10b. cikk

A bírósági eljárás során hozott határozatok felülvizsgálatához való jog

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatok haladéktalanul tájékoztatást kapjanak a bírósági eljárások során hozott, őket közvetlenül érintő határozatokról, és joguk legyen az ilyen határozatok felülvizsgálatához. E határozatoknak legalább a következő rendelkezések szerinti határozatokat kell magukban foglalniuk:

- a) a 7. cikk (1) bekezdése a bírósági tárgyalások során történő tolmácsolásra vonatkozó határozatok tekintetében;
- b) a 23. cikk (3) bekezdése.

- (2) Azokat az eljárási szabályokat, amelyek alapján az áldozatok az (1) bekezdésben említett határozatok felülvizsgálatát kérhetik, a nemzeti jog határozza meg.

A tagállamok biztosítják, hogy az ilyen felülvizsgálat iránti kérelemre vonatkozó bírósági határozatokat észszerű időn belül meghozzák.”

7. A 16. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatok érvényt szerezhessenek azon joguknak, hogy a büntetőeljárás keretein és észszerű határidőn belül határozat szülessen az elkövető által az áldozat részére nyújtandó kártérítés tárgyában.”;

- b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok biztosítják, hogy illetékes hatóságai indokolatlan késedelem nélkül közvetlenül kifizessék az áldozatnak a megítélt kártérítést. Az áldozatnak az elkövetővel szembeni joga a megítélt kártérítés összegéig átszáll az illetékes hatóságokra.”

8. A 17. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) a külföldi tartózkodási hellyel rendelkező áldozatok büntetőeljárásban való részvételének megkönnyítése érdekében a lehető legszélesebb körben alkalmazzák a videokonferenciára és a telefonkonferencia-hívásokra vonatkozó rendelkezéseket.”;

- b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok segítséget kérhessenek az Eurojusttól, és továbbíthassák az Eurojustnak azokat az információkat, amelyek célja a más tagállamok illetékes hatóságaival való együttműködés megkönnyítése a határokon átnyúló ügyekben.”

9. A 21. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatra vonatkozó olyan személyes adatokat, amelyek lehetővé teszik az elkövető számára, hogy azonosítsa az áldozat

tartózkodási helyét, vagy hogy bármilyen módon kapcsolatba lépjen az áldozattal, sem közvetlenül, sem közvetve ne bocsássák az elkövető rendelkezésére.”

10. A 22. cikk a következőképpen módosul:

a) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„Az áldozatok egyéni értékelése specifikus támogatási és védelmi szükségleteik meghatározása érdekében”;

b) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatokra vonatkozóan megfelelő időben egyéni értékelés készüljön a specifikus támogatási és védelmi szükségleteik meghatározása és annak megállapítása céljából, hogy a másodlagos és ismételt áldozattá válás, a megfélemlítés és a megtorlás különös kockázatának való kitettségük miatt vonatkoznak-e rájuk a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontjában, valamint a 23. és 24. cikkben foglalt, a büntetőeljárás során alkalmazandó különleges intézkedések, és ha igen, milyen mértékben.”;

c) a szöveg a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az egyéni értékelést az áldozat illetékes hatóságokkal való első kapcsolatfelvételekor kell megkezdeni, és annak az egyes áldozatok sajátos szükségleteitől függően a szükséges időtartamig kell tartania. Amennyiben az elsőként kapcsolatot felvevő hatóságok által végzett egyéni értékelés kezdeti szakaszának eredménye azt mutatja, hogy folytatni kell az értékelést, azt az eljárás szakaszától és az áldozatok egyéni szükségleteitől függő intézményekkel és szervezetekkel együttműködve kell elvégezni, a 26a. cikkben említett protokollokkal összhangban.”;

d) a (2) és a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az egyéni értékelés során az alábbiakat kell figyelembe venni:

- a) az áldozat személyes jellemzői, beleértve a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos releváns tapasztalatokat, abban az esetben is, ha az több tényező – például nem, társadalmi nem, életkor, fogyatékosság, vallás vagy meggyőződés, nyelv, faji, társadalmi vagy etnikai származás, szexuális irányultság – kombinációján alapul;
- b) a bűncselekmény típusa vagy természete;
- c) a bűncselekmény körülményei;
- d) az elkövető jellemzői és a hozzá fűződő kapcsolat.

(3) Az egyéni értékelés keretében különös figyelmet kell fordítani:

- a) azon áldozatokra, akik a bűncselekmény súlya folytán jelentős sérelmet szenvedtek;
- b) azon áldozatokra, ahol az őket érintő bűncselekményt előítéleten vagy megkülönböztetésen alapuló indítékkal követték el, és amely különösen személyes jellemzőikhez köthető;
- c) azon áldozatokra, akik az elkövetőhöz fűződő kapcsolatuk vagy a tőle való függőségük okán különösen veszélyeztetettek.

Ezzel összefüggésben kellően tekintetbe kell venni a terrorizmus, a szervezett bűnözés, az emberkereskedelem, a nemi alapú erőszak – beleértve a nők elleni

erőszakot és a kapcsolati erőszakot –, a szexuális erőszak vagy a kizsákmányolás és a gyűlölet-bűncselekmények áldozatait, a legsúlyosabb nemzetközi bűncselekmények áldozatait, valamint a fogyatékkal élő áldozatokat. Különös figyelmet kell fordítani azon áldozatokra, akik e kategóriák közül egynél többre is beletartoznak.”;

e) a szöveg a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Az egyéni értékeléssel összefüggésben különös figyelmet kell fordítani az elkövető által jelentett kockázatra, beleértve az erőszakos magatartás és a testi sértés kockázatát, a fegyverhasználatot, a szervezett bűnözői csoportban való részvételt, a kábítószerrel vagy alkohollal való visszaélést, a gyermekbántalmazást, a mentális egészséggel kapcsolatos problémákat, a zaklatást, a fenyegetést vagy a gyűlöletbeszédet.”;

f) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Ezen irányelv alkalmazásában a gyermek áldozatokról a másodlagos és ismételt áldozattá válás, a megfélemlítés és a megtorlás kockázata miatti sérülékenységük okán vélelmezni kell, hogy specifikus támogatási és védelmi szükségleteik vannak. A gyermek áldozatok esetében e cikk (1) bekezdése szerinti egyéni értékelést kell elvégezni annak megállapítása céljából, hogy vonatkoznak-e rájuk a 23. és 24. cikkben foglalt különleges intézkedések, és ha igen, milyen mértékben. A gyermek áldozatok egyéni értékelését a 9a. cikkben említett célzott és integrált támogató szolgáltatások keretében kell megszervezni.”;

g) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) Az egyéni értékeléseket az áldozatok szoros bevonásával kell elvégezni, aminek során figyelembe kell venni a kívánságaikat, beleértve azt is, ha nem kívánják a 8., 9., 9a., 23. és 24. cikk szerinti különleges intézkedéseket igénybe venni.”;

h) a (7) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(7) Az illetékes hatóságok rendszeres időközönként frissítik az egyéni értékelést annak biztosítása érdekében, hogy a támogatási és védelmi intézkedések az áldozat aktuális helyzetét tükrözzék. Az egyéni értékelés alapjául szolgáló körülmények jelentős mértékű megváltozása esetén a tagállamok biztosítják, hogy az egyéni értékelést a büntetőeljárás során aktualizálják.”

11. A 23. cikk (2) bekezdésének d) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„d) a [*a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló*] (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶⁵ hatálya alá tartozó szexuális erőszak, nemi alapú erőszak – beleértve a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatait is – áldozatainak valamennyi kihallgatását – kivéve, ha azt ügyész vagy bíró végzi – az áldozattal azonos nemű személy végzi, ha az áldozat úgy kívánja, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a büntetőeljárást.”

12. A 23. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) A büntetőeljárás során az áldozatok testi épségének védelme érdekében az alábbi intézkedéseket kell biztosítani a 22. cikk (1) bekezdésével összhangban meghatározott, specifikus védelmi szükségletekkel rendelkező áldozatok számára:

⁶⁵

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... irányelve a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről, HL”;

- a) a bűnüldöző hatóságok folyamatos vagy ideiglenes jelenléte;
- b) az áldozatok bármilyen erőszakos cselekménnyel szembeni védelmét biztosító tiltó, távoltartási vagy védelmi határozatok, beleértve az elkövető bizonyos veszélyes magatartásának megtiltását vagy korlátozását is.”

13. A 24. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3) Amennyiben a bűncselekmény a szülői felelősség gyakorlóját is érinti, vagy egyéb összeférhetetlenség állhat fenn a gyermek áldozatok és a szülői felügyeleti jog gyakorlója között, a tagállamok a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe, és biztosítják, hogy a hozzájáruláshoz kötött cselekménynek ne legyen feltétele a szülői felelősség gyakorlójának hozzájárulása.”

14. Az 5. fejezet a következő cikkekkkel egészül ki:

„26a. cikk

Nemzeti koordináció és együttműködésen alapuló protokollok

- (1) A tagállamok külön protokollokat dolgoznak ki és hajtanak végre az ezen irányelv szerinti szolgáltatásoknak és intézkedéseknek az illetékes hatóságok és az áldozatokkal kapcsolatba kerülő más személyek általi megszervezésére vonatkozóan. A protokollokat a bűnüldöző hatóságok, az ügyészségek, a bíróságok, a fogvatartási létesítmények tekintetében illetékes hatóságok, a helyreállító igazságszolgáltatási szolgálatok és az áldozatsegítő szolgálatok közötti koordináció és együttműködés keretében kell kidolgozni. A külön protokollok célja legalább annak biztosítása, hogy:
- a) az áldozatok a változó egyéni szükségleteikhez igazított tájékoztatást kapjanak; mivel ezeknek az információknak egyszerűnek és könnyen érthetőnek kell lenniük, időben rendelkezésre kell állniuk, és azokat több formátumban, többek között szóban, írásban és digitálisan is meg kell ismételni;
 - b) azok az áldozatok, akik őrizetben vannak, többek között börtönökben, fogvatartási létesítményekben és a gyanúsítottak és vádlottak számára fenntartott fogdákbán, valamint a nemzetközi védelmet kérelmezők számára kialakított különleges idegenrendészeti fogdákbán és kitoloncolás előtti fogdákbán, többek között olyan befogadó állomásokon, ahol nemzetközi védelmet kérelmezők és nemzetközi védelemben részesülő személyek tartózkodnak:
 - i. tájékoztatást kapjanak jogaikról;
 - ii. könnyebben jelenthessék fel a bűncselekményeket;
 - iii. hozzáférjenek az egyéni szükségleteiknek megfelelő támogatáshoz és védelemhez;
 - c) az áldozatok támogatási és védelmi szükségleteinek a 22. cikkben említett egyéni értékelése, valamint a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatoknak nyújtott támogató szolgáltatások nyújtása során figyelembe vegyék az áldozatoknak a büntetőeljárás különböző szakaszaiban felmerülő egyéni szükségleteit.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett protokollokat hatékonyságuk biztosítása érdekében rendszeres időközönként, de legalább kétfévente felülvizsgálják.
- (3) A tagállamok megteszik a szükséges jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az információk – többek között az áldozatok személyes adatait tartalmazó információk – gyűjtését és az illetékes hatóságok és áldozatsegítő szolgálatok közötti megosztását, az információkhoz való hozzáférés, valamint az egyes áldozatok megfelelő támogatása és védelme érdekében.

26b. cikk

Elektronikus kommunikációs eszközök használata

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a bűncselekmények áldozatai a 3a. cikkben, a 4. cikk (1) bekezdésében, az 5. cikk (1) bekezdésében, az 5a. cikkben, a 6. cikk (1), (2), (4), (5) és (6) bekezdésében és a 10b. cikkben meghatározott jogait elektronikus kommunikációs eszközök használatával gyakorolhassák.
- (2) A bűncselekmények áldozatai nem akadályozhatók meg abban, hogy hozzáférjenek az (1) bekezdésben említett elektronikus kommunikációs eszközöket kínáló nemzeti rendszerekhez, vagy más módon használják azokat, azon az alapon, hogy egy másik tagállamban rendelkeznek lakóhellyel.
- (3) Amennyiben az elektronikus kommunikációs eszközöket kínáló nemzeti rendszerek elektronikus azonosítás, aláírások és bélyegzők használatát írják elő, a tagállamok a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁶⁶ előírtak szerint engedélyezik bármely más tagállam bejelentett elektronikus azonosítási rendszereinek, minősített elektronikus aláírásainak és minősített elektronikus bélyegzőinek használatát.

26c. cikk

A fogyatékossgal élő személyek jogai

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a fogyatékossgal élő áldozatok másokkal azonos módon részesüljenek az ezen irányelv 26b. cikkében említett elektronikus kommunikációs eszközök előnyeiből azáltal, hogy azok megfelelnek az (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶⁷ I. mellékletében meghatározott akadálymentességi követelményeknek.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a fogyatékossgal élő áldozatok az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében meghatározott akadálymentességi követelményekkel összhangban másokkal azonos alapon hozzáférhessenek az ezen irányelv hatálya alá tartozó bármely eljáráshoz, valamint támogató szolgáltatásokhoz és védelmi intézkedésekhez.

⁶⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

⁶⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

A tagállamok biztosítják, hogy kérésre észszerű alkalmazkodást nyújtsanak a fogyatékkal élő áldozatok számára.

26d. cikk

Jogorvoslatok

A tagállamok biztosítják, hogy az áldozatok számára az ezen irányelv szerinti jogaik megsértése esetén a nemzeti jog szerint hatékony jogorvoslat álljon rendelkezésre.”

15. A szöveg a következő 27a. cikkel egészül ki:

„27a. cikk

A nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozataival kapcsolatos egyedi kötelezettségek

A tagállamok az ezen irányelvnek való megfelelés érdekében hozott intézkedések elfogadása során biztosítják, hogy az nem érinti a *[nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló]* (EU).../... irányelv szerinti, az ezen irányelvben meghatározott kötelezettségeken felül az ilyen áldozatokra alkalmazandó kötelezettségeket. A tagállamok különösen a következőket biztosítják:

- a) az áldozatoknak szóló, az ezen irányelv 3a. cikkében említett segélyvonal nem érinti a *[nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló]* (EU) .../... irányelv 31. cikkében előírt, a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozatai számára célzott, speciális segélyvonalak működtetését;
- b) az ezen irányelv 5a. cikkének (2) bekezdése szerinti intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettség nem érinti a tagállamok azon kötelezettségét, hogy a *[nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló]* (EU).../... irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, a nők elleni erőszakos cselekmények és a kapcsolati erőszak feljelentését ösztönző célzott intézkedéseket hozzanak;
- c) az ezen irányelv 5a. cikkének (3) bekezdése szerinti intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettség nem érinti a tagállamok azon kötelezettségét, hogy a *[nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló]* (EU).../... irányelv 35. cikkének (4) bekezdésében meghatározott, a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak befogadó állomásokon és idegenrendészeti fogdákból való előfordulásának feljelentését biztosító speciális intézkedéseket hozzanak;
- d) az ezen irányelv 5a. cikkének (4) bekezdése szerinti intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettség nem érinti a tagállamok azon kötelezettségét, hogy a *[nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló]* (EU).../... irányelv 16. cikkének (4) bekezdése értelmében célzott intézkedéseket hozzanak;
- e) a nőkkel szembeni erőszak vagy a kapcsolati erőszak áldozatai tekintetében *[a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló]* (EU).../... irányelv 18. és 19. cikkének rendelkezéseit kell alkalmazni az ezen irányelvvel módosított (EU) 2019/29 irányelv 22. cikkében meghatározott szabályokon túlmenően.”

- f) az áldozatok támogatási és védelmi szükségleteinek az ezen irányelv 22. cikkével összefüggésben értelmezett 26a. cikkében említett egyéni értékelésére vonatkozó protokollok nem érintik a tagállamoknak a *[nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemlről szóló]* (EU).../... irányelv 23. cikkének b) pontjában és 40. cikkének (2) bekezdésében előírt, a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak áldozataira vonatkozó iránymutatások kibocsátására és célzott mechanizmusok létrehozására vonatkozó kötelezettségeit.”

16. A 28. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„28. cikk

Adatok és statisztikák szolgáltatása

- (1) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket a bűncselekmények áldozataira vonatkozó statisztikák gyűjtésére, előállítására és terjesztésére szolgáló rendszer létrehozása érdekében. A statisztikák tartalmazzák a bűncselekmények áldozataira vonatkozó nemzeti eljárások alkalmazása szempontjából releváns adatokat, beleértve legalább a feljelentett bűncselekmények számát és típusát, valamint az áldozatok számát, életkorát, nemét és a jogsértés típusát. Információt tartalmaznak arról is, hogy az áldozatok hogyan fértek hozzá az ezen irányelvben meghatározott jogokhoz.
- (2) A tagállamok az e cikkben említett statisztikákat a Bizottsággal (Eurostat) együttműködésben kidolgozott közös bontás alapján gyűjtik. Ezeket az adatokat háromévente továbbítják a Bizottságnak (Eurostat). A továbbított adatok nem tartalmazhatnak személyes adatokat.
- (3) Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége segíti a tagállamokat és az Európai Bizottságot a bűncselekmények áldozataira vonatkozó statisztikák gyűjtése, előállítása és terjesztése, valamint az áldozatoknak az ezen irányelvben meghatározott jogokhoz való hozzáférésére vonatkozó jelentéstétel során.
- (4) A Bizottság (Eurostat) támogatja a tagállamokat az (1) bekezdésben említett adatgyűjtésben, többek között a számítási egységekre, a számítási szabályokra, a közös adatbontásra, a jelentéstételi formátumokra és a bűncselekmények osztályozására vonatkozó közös normák megállapításával.
- (5) A tagállamok az összegyűjtött statisztikákat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik. Az említett statisztikák nem tartalmazhatnak személyes adatokat.
- (6) Az (1) bekezdés szerinti adatgyűjtés nem érinti a *[nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemlről szóló]* (EU) .../... irányelv 44. cikke szerinti célzott adatgyűjtést.”

17. A 29. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„29. cikk

A Bizottság jelentéstételi kötelezettsége és a felülvizsgálat

[Az irányelv elfogadását hat évvel követő dátum]-ig a Bizottság jelentést nyújt be ezen irányelv alkalmazásáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentésben értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben tették meg az ezen irányelvnek való megfeleléshez, többek között a technikai végrehajtáshoz szükséges intézkedéseket.

A jelentést szükség esetén jogalkotási javaslat kíséri.”

2. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek [*a hatálybalépést követő két éven belül*] megfeleljenek, kivéve a 26b. cikknek való megfeleléshez szükséges rendelkezéseket, amelyeket [*a hatálybalépést követő négy éven belül*] kell elfogadni és kihirdetni. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök